

«ԱՐՑԱԽԲԱՆԿ» ՓԲԸ

2020թ. ՉՈՐՐՈՐԴ ԵՌԱՄՍՅԱԿԻ

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ

ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Ծանոթագրություն 1.«Իրավական դաշտ և կորպորատիվ կառավարում»

1.1 Իրավական դաշտ

1.1.1 Բանկի հիմնական գործունեությունը

«Արցախբանկ» ՓԲԸ (այսուհետ՝ Բանկ) հիմնվել է 1996թ-ին և հանդիսանում է փակ բաժնետիրական ընկերություն՝ գործելով Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության շրջանակներում։ Բանկը գրանցվել է 1996թ-ի օգոստոսի 14-ին ՀՀ կետրոնական բանկի կողմից թիվ 75 արտոնագրային համարով։

«Արցախբանկ» ՓԲԸ-ն ունիվերսալ բանկ է, որը տրամադրում է ժամանակակից բանկային ծառայությունների գրեթե լրիվ տեսականի։ Բանկը օրենքներով և այլ իրավական ակտերով, ինչպես նաև ներքին իրավական ակտերով սահմանված կարգով իրականացնում է հետևյալ ֆինանսական գործառնությունները՝ ընդունում է ավանդներ, տրամադրում է վճարկեր, իրականացնում է դրամական պահանջների գիջման դիմաց ֆինանսավորում (ֆակտորինգ), տրամադրում է բանկային երաշխիքներ, բացում կամ իրականացնում է հաշվարկներ ակրեդիտիվներով, մատուցում է վճարահաշվարկային ծառայություններ, այդ թվում՝ բացում, վարում և սպասարկում է բանկային հաշիվներ, ներառյալ՝ բանկերի թղթակցային հաշիվները, թողարկում և սպասարկում է արժեթղթեր, իր անունից և իր հաշվին արժեթղթերով, ածանցյալ ֆինանսական գործիքներով կատարում է գործարքներ, մատուցում է ներդրումային և ոչ հիմնական ծառայություններ՝ համաձայն «Արժեթղթերի շուկայի մասին» ՀՀ օրենքի, օրենքով սահմանված պահանջները բավարարելու դեպքում իրականացնում է ներդրումային Ֆոնդի (Նեոտուալ՝ Նենսաօոչակաին Ֆոնդի) պահառության ռոոծունեություն, կառավարում է այլ անձանգ միջոճներո (հավատարմագաուին (իհաոոոագաուին) կառավարում), ըաաոոաթաամ՝ աոժեթղթեոի փաթեթի, ոոի կառավարումա իրականաաճում է Բաննում նեոոոումաոին և Բանկն ունի քաններկու մասնաճյուղ, որոնց միջոցով իրականացնում է իր գործունեությունը։ Բանկն 31.12.2020թ դրությամբ ունի 449 աշխատող։

Բանկի գործարար միջավայրը

1.1.2 Գործարար միջավայրը

Հայաստանի գործարար միջավայրը

Բանկի գործունեության վրա ազդեցություն են ունենում Հայաստանի տնտեսությունը և ֆինանսասկան շուկան, որոնց բնորոշ են զարգացող շուկայի հատկանիշներ։ Չնայած Հանրապետությունը շարունակում է իրականացնել քաղաքական և տնտեսական բարեփոխումներ, որպես զարգացող շուկա, Հանրապետությունում բացակայում են զարգացած գործարար միջավայրը և համապատասխան օրենսդրական ենթակառուցվածքները, որոնք սովորաբար գոյություն ունեն ազատ շուկայական տնտեսություն ունեցող երկրներում։ Ի լրումն վերոգրյալի՝ կորոնավիրուսի համավարակի ազդեցությունը, Արցախի դեմ Ադրբեջանի կողմից իրականացրած լայնամասշտաբ ուզգմական գործողությունների հետևանքները, ինչպես նաև ձևավորված քաղաքական անկայունությունը ընդլայնել են գործունեության իրականացման հետ կապված անորոշության չափը Հայաստանի գործարար միջավայրում։ Բանկի ղեկավարությունը գտնում է, որ ընթացիկ պայմաններում իրականացվում են/ձեռնարկվում են համապատասխան միջոցառումներ Բանկի տնտեսական և ֆինանսական կայունությունն ապահովելու նպատակով։ Ապագա գործարար միջավայրը կարող է տարբերվել ղեկավարության գնահատականից։

Բանկի ղեկավարությունը գտնում է,որ ընթացիկ պայմաններում իրականացվում են համապատասխան միջոցառումներ Բանկի տնտեսական կայունությունն ապահովելու նպատակով։

Բանկի գործարար միջավայրը

1.1.3 Բանկը որևէ խմբի անդամ չի հանդիսանում։

1.2 Կորպորատիվ կառավարում

1.2.1 Խորհրդի կառուցվածքը, կազմը

Խորհրդի նախագահ՝	պարտականությունները կատարում է Էդվարդ Մարտինի Սանդոյանը
Խորհրդի անդամներ՝	Արմեն Ռազմիկի Դարբինյան
	Էդվարդ Մարտինի Սանդոյան
	Լևոն Վարազդատի Ղազարյան
	Արթուր Հակոբի Օսիկյան

1.2.2 Տնօրինության կառուցվածքը, կազմը

Գործադիր տնօրեն - Վարչության նախագահ՝	Արտակ Ռուդիկի Բալայան
Վարչության անդամներ ՝	
Զարգացման գծով տնօրեն, Գործադիր տնօրեն-վարչության նախագահի տեղակալ ՝	Լևոն Աշոտի Մարտիրոսյան
Գլխավոր Գանձապետ ՝	Պարույր Համլետի Գրիգորյան
Գլխավոր հաշվապահ՝	Ռուզան Վալերիկի Խաչատրյան

1.2.3 Բանկի կանոնադրական կապիտալի 96.77 %-ը պատկանում է իրավաբանական անձանց, իսկ մնացած 3.23 %-ը՝ ֆիզիկական անձանց։

Բանկի գործարար միջավայրը

1.2.4 Բանկի նշանակալից մասնակիցներն են

1 «Հայաստանի Բիզնեսի Հիմնադրամ» ՓԲԸ	51.72%
2 Արցախի ներդրումային հիմնադրամ	45.29%

Բանկի բաժնետերերի քանակը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում կազմել է յոթ բաժնետեր։

Բանկի գործարար միջավայրը

1.2.5 Բանկի խորհուրդը մեծ ուշադրություն է դարձնում բանկում կարգապահ և բարձր որակավորում ունեցող միջին և բարձր օղակի ղեկավարների առկայությանը: Խորհուրդը Բանկի ղեկավարների վարձատրության (ներառյալ խրախուսամանն ուղղված վճարների) մակարդակը պահպանում է առավելագույն մրցակցային սահմաններում:

1.2.6 Բանկի արտաքին աուդիտի ծառայությունների համար վճարվող գումարի չափը որոշում է Բանկի խորհուրդը:

Ծանոթագրություն 2. «Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը»

2.1 Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը և ներկայացումը

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվում և ներկայացվում են համաձայն Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՄ),որոնք հաստատվել են Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (<<ՄՄԻ)>կողմից:Ֆինանսական հաշվետվությունները հիմնված են Բանկի հաշվառման գրանցումների վրա:Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացվում են << դրամով՝ հազարների ճշտությամբ:Ֆինանսական հաշվետվությունների առումով հաշվետու տարի է համարվում հունվարի 1-ից դեկտեմբերի 31-ըներառյալ ընկած ժամանակահատվածը:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվում են իրական արժեքի հիման վրա ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների ու պարտավորությունների, ինչպես նաև իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ակտիվների համար, բացառությամբ այն ակտիվների,որոնք իրական արժեքը հնարավոր չէ որոշել: Այլ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները, ինչպես նաև ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվառվում են պատմական արժեքով, բացառությամբ հողի և շինությունների, որոնք ներկայացվում են վերագնահատված արժեքով:

2.2 Եկամուտների և ծախսերի ճանաչում

Տոկոսային եկամուտներն ու ծախսերը բոլոր տոկոսաբեր ֆինանսական գործիքների համար, բացառությամբ՝ Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող կամ ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող գործիքների, համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես տոկոսային եկամուտ և տոկոսային ծախս՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Եթե ֆինանսական ակտիվի կամ նմանատիպ ֆինանսական ակտիվների խմբի հաշվեկշռային արժեքը նվազում է արժեզրկումից կորուստների պատճառով, տոկոսային եկամուտը շարունակում է ճանաչվել՝ կիրառելով սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը՝ նոր հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ:

Բանկի տոյգերի և տուգանքների գծով ստացվելիք գումարները հաշվեզրվում են եկամուտներին յուրաքանչյուր օր: Հաշվեզրվող գումարի հաշվարկման համար հիմք են հանդիսանում համապատասխան պայմանագրերը: Վարկերի տրամադրման համար գանձվող վճարները (համապատասխան ծախսերի հետ միասին) հետաձգվում են՝ ճշգրտելով տվյալ վարկի արդյունավետ տոկոսադրույքը: Վարձավճարները, այլ եկամուտները և ծախսերը հիմնականում ճանաչվում են հաշվեզրման սկզբունքով

ծառայությունների մատուցման ընթացքում: Ներդրումային պորտֆելի, այլ կառավարական և խորհրդատվական ծառայությունների գծով վճարները ճանաչվում են պայմանագրային պայմաններին համապատասխան: Զուտ առևտրային եկամուտը ներառում է Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխությունից իրացված և չիրացված եկամուտը և ծախսը, տոկոսներից, շահաբաժիններից և արտարժույթային տարբերություններից գոյացող բոլոր եկամուտները և ծախսերը:Զուտ առևտրային եկամուտը ներառում է նաև արտարժույթի առք ու վաճառքից գուտ եկամուտը կամ ծախսը: Շահաբաժիններից ստացվող եկամուտը ճանաչվում է, երբ Բանկի՝ վճարը ստանալու իրավունքը հաստատված է:

2.3 Արտարժույթային գործառնություններ

Արտարժույթով գործարքները հաշվառվում են << դրամով՝ կիրառելով գործարքի օրվա դրությամբ << կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակված արժույթային շուկայում ձևավորված միջին փոխարժեքը: Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերագնահատվում են նշյալ միջին փոխարժեքով: Վերագնահատումից առաջացած օգուտը և վնասը ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում որպես շահույթ կամ վնաս: Արտարժույթով արտահայտված ոչ

դրամային ակտիվները և պարտավորությունները, որոնք ներկայացված են սկզբնական արժեքով, փոխարկվում են << դրամի՝ գործարքի օրվա միջին փոխարժեքով:

Բանկի կողմից ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակով օգտագործվել են հետևյալ փոխարժեքները.		
	31 դեկտեմբերի 2020թ.	31 դեկտեմբերի 2019թ.
<< դրամ/ԱՄՆ դոլար	522.59	479.7
<< դրամ/ԵՎԸՈ	641.11	537.26

2.4 Հարկային հաշվառում

Շահույթի գծով հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն հարկերի, որոնց գծով գործառնությունների արդյունքները ճանաչվել են այլ համապարփակ եկամտում, ինչի դեպքում հարկերը նույնպես ճանաչվում են այլ համապարփակ եկամտում:

Ընթացիկ հարկը տարվա համար հարկվող եկամտից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվին գործող հարկային դրույքներով, ինչպես նաև նախորդ տարիների համար վճարված հարկերի ճշգրտումները:

<Ետաձգված հարկերը հաշվարկվում են հաշվապահական հաշվեկշռի պարտավորությունների մեթոդի համաձայն, որը հաշվի է առնում բոլոր ժամանակային տարբերությունները, որոնք առաջանում են ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային գումարների և հարկային նպատակներով հաշվարկվող գումարների միջև, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այդ տարբերություններն առաջացել են գուրվիլի նախնական ճանաչման ժամանակ կամ կազմակերպությունների միավորում չհանդիսացող գործառնություններից առաջացող ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում և ինչը առաջացման պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական, և ոչ էլ հարկման նպատակով հաշվարկվող շահույթի վրա: <Ետաձգված հարկային ակտիվ ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ ապագայում առկա կլինի հարկման ենթակա շահույթ, որի հաշվին կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները: <Ետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվարկվում են այն հարկային դրույքով, որը ենթադրվում է, որ կգործի ակտիվների իրացման և պարտավորությունների մարման ժամանակ՝ հիմնվելով տվյալ ժամանակաշրջանի կամ հաշվետու ժամանակաշրջանի փաստացի գործող դրույքների վրա: Բանկն իր գործունեության ընթացքում վճարում է նաև այլ հարկեր: Այդ հարկերը ներառված են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության այլ ծախսերում:

2.5 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Պրամական միջոցները և դրանց համարժեքները բաղկացած են կանխիկ դրամից, ՀՀ կենտրոնական բանկում պահվող միջոցներից (բացառությամբ՝ ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների համար դեպոնացված գումարների) և այլ բանկերում հաշիվներից, որոնք կարող են փոխարկվել կանխիկի կարճ ժամանակամիջոցում և չեն ենթարկվում արժեքի փոփոխման զգալի ռիսկի։

Պրամական միջոցների փաստացի ներհոսքի և/կամ արտահոսքի ձևակերպումը կատարվում է արժույթների անվանական արժեքով՝ պատշաճ կերպով կազմված վճարահաշվարկային փաստաթղթերի հիման վրա։

Պրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով ։

2.6 Թանկարժեք մետաղներ

Ոսկին և այլ թանկածեք մետաղները հաշվառվում են ՀՀ ԿԲ կողմից սահմանվող գներով, ինչը հիմնված է Լոնդոնի թանկարժեք Մետաղների բորսայի գնանշումների վրա։

Գների տատանումներն արտացոլվում են «թանկարժեք մետաղներով գործառնություններից զուտ եկամուտ» հոդվածում՝ այլ եկամուտներում և ծախսերում։

2.7 Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում Բանկն օգտագործում է այլ բանկերում տարբեր ժամկետայնությամբ բացված ավանդային հաշիվներ։ Բանկերին տրամադրված ֆիքսված ժամկետով վարկերն ու կանխավճարները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝

օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը։ Ոչ ֆիքսված ժամկետներով միջոցներն ամորտիզացվում են Բանկի համապատասխան ներքին իրավական ակտերով սահմանված ժամկետներում։ Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ գումարները նվազեցվում են արժեզրկումից պահուստների գումարներով։

2.8 Ֆինանսական գործիքներ

Բանկը ֆինանսական գործիքների դասակարգման, չափման ինչպես նաև արժեզրկման հաշվառման համար կիրառել է նոր՝ ՖՀՄՍ 9-ի “Ֆինանսական գործիքներ.ճանաչումը և չափումը”ստանդարտը։ Բանկը ֆինանսական ակտիվները և պարտավորություններն իր հաշվեկշռում ճանաչում է այն և միայն այն դեպքում, երբ Բանկը դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ։

Երբ Բանկը սկզբնապես ճանաչում է ֆինանսական ակտիվը, ապա պետք է այն դասակարգի՝ որպես հետագայում կա՛մ ամորտիզացված արժեքով, կա՛մ իրական արժեքով չափվող՝ հիմնվելով՝ երկու ստորև բերվածների վրա.

- ֆինանսական ակտիվների կառավարման Բանկի բիզնես մոդելի. և
- ֆինանսական ակտիվի դրամական միջոցների հոսքերի պայմանագրային բնութագրի։

Մեծ Բրիտանիայի Բանկը

Բանկը Ֆինանսական ակտիվների դասակարգման որոշման նպատակով ֆինանսական ակտիվները դասակարգում է հետևյալ բիզնես մոդելների երեք կատեգորիաներում՝

- Պրամական միջոցների հոսքեր հավաքելու համար ակտիվներ պահելը (հավաքելու համար պահվող),

- Պրամական միջոցների հոսքեր հավաքելու եւ վաճառելու համար ակտիվներ պահելը (հավաքելու եւ վաճառելու համար պահվող),

- Այլ բիզնես մոդել։

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է ամորտիզացված արժեքով, եթե բավարարվում են հետևյալ երկու պայմանները՝

- ակտիվը պահվում է բիզնես մոդելի շրջանակներում, որի նպատակն է պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքման համար ակտիվներ պահելը.
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական միջոցների հոսքեր, որոնք միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի նկատմամբ հաշվարկված տոկոսների վճարումներն են։

Մեծ Բրիտանիայի Բանկը

Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են հետևյալ երկու կատեգորիաներում՝

- Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով (FVOCI)՝ «fair value through other comprehensive income»)

- Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով (FVTPL՝ «fair value through profit or loss»)

Ֆինանսական ակտիվները չափվում են իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով (FVOCI), եթե բավարարվում են հետևյալ երկու պայմանները՝

- ակտիվը պահվում է բիզնես մոդելի շրջանակներում, որի նպատակն է ինչպես պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքման համար ակտիվներ պահելը, այնպես էլ այդ ակտիվները վաճառելը,
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական միջոցների հոսքեր, որոնք միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի նկատմամբ հաշվարկված տոկոսների վճարումներն են։

Մեծ Բրիտանիայի Բանկը

Այն ֆինանսական ակտիվները, որոնք չեն կարող դասակարգվել որպես ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող կամ իրական արժեքով հաշվառվող՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով (FVOCI) կամ որոնք դասակարգվում են այլ բիզնես մոդելում և որոնց

Մեծ Բրիտանիայի Բանկը

դրամական միջոցների հոսքերը միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսների վճարումներ չեն, պետք է հաշվառվեն իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով (FVTPL)

Ակտիվների հետագա վերադասակարգումը կատարվում է այն դեպքում, երբ տեղի է ունեցել Բանկի բիզնես մոդելի փոփոխություն։

Պարտքային արժեթղթերը, որոնք առ 31.12.17թ. դասակարգված են եղել որպես վաճառքի համար մատչելի, ՖՀՄՍ 9-ով կչափվեն իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով, քանի որ բավարարում են դրամական միջոցների հոսքեր հավաքելու և վաճառելու

Մեծ Բրիտանիայի Բանկը

համար պահվող բիզնես մոդելին :Քանի որ վարկերը բավարարում են հավաքելու համար պահվող բիզնես մոդելին, ապա նոր ստանդարտի կիրառումից հետո կշարունակվեն չափվել ամորտիզացված արժեքով։

Մեծ Բրիտանիայի Բանկը

Ռեպո և հակադարձ ռեպո համաձայնագրեր.

Հետզնման պայմանով արժեթղթերի վաճառքի գործառնությունները (ռեպո) դիտարկվում են որպես ապահովված ֆինանսական գործարքներ։ Հետզնման պայմանով վաճառված արժեթղթերը շարունակվում են հաշվառվել հաշվեկշռում, և այն դեպքում, երբ գնորդն ունի նշված արժեթղթերի վաճառքի կամ գրավադրման պայմանագրային իրավունք կամ համաձայնություն, դրանք վերադասակարգվում են որպես «Հետզնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր» և ներկայացվում են որպես առանձին հաշվեկշռային հոդված։ Համապատասխան պարտավորությունն արտացոլվում է ֆինանսական կազմակերպությունների կամ հաճախորդների նկատմամբ հաշիվներում։

Մեծ Բրիտանիայի Բանկը

Հետվաճառքի պայմանով գնված արժեթղթերը (հակադարձ ռեպո) չեն ճանաչվում հաշվապահական հաշվեկշռում, իսկ տրամադրված գումարները հաշվառվում են որպես պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ կամ հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող տրված վարկեր և փոխառություններ։

Արժեթղթերի գնման և վաճառքից առաջացած եկամուտը կամ ծախսը իրենից ներկայացնում է տոկոսային եկամուտ կամ ծախս, որոնք հաշվեզրվում են հետզնման պայմանագրերի գործողության ժամկետների ընթացքում՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը։

Տրամադրված վարկեր և դեբիտորական պարտքեր

Վարկերը և դեբիտորական պարտքերը ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք ստեղծվում են Բանկի կողմից ուղղակիորեն պարտապանին դրամ տրամադրելու միջոցով՝ առանց պարտքը վաճառելու մտադրության։

Մեծ Բրիտանիայի Բանկը

2.9 Արժեզրկում

Մեծ Բրիտանիայի Բանկը

ՖԵՄՍ 9-ի մոտեցումը

ՖՃԼՄ 9 պահանջում է ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ ճանաչել ֆինանսական ակտիվի, վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերի, պայմանագրային ակտիվների կամ վարկերի տրամադրման պարտավորվածությունների և ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերի գծով, որոնց համար կիրառելի են արժեզրկման պահանջները։ Ակնկալվող պարտքային կորուստները ֆինանսական գործիքի ակնկալվող ժամանակահատվածի ընթացքում պարտքային կորուստների հավանականությամբ կշռված միջին արժեքն է (այսինքն դրամական միջոցների դեֆիցիտի ներկա արժեքը)։

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Բանկը պետք է գնահատի, թե արդյոք էական է ավելացել ֆինանսական գործիքի վարկային ռիսկը սկզբնական ճանաչման պահից հետո։ Գնահատումն իրականացնելիս, Բանկը պետք է օգտագործի ֆինանսական գործիքի մարման ակնկալվող ժամկետի ընթացքում դեֆոլտի ռիսկի փոփոխությունները, այլ ոչ թե ակնկալվող պարտքային կորուստների գումարի փոփոխությունները։ Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Բանկը պետք է հաշվարկի ֆինանսական գործիքի գծով գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ, երբ ֆինանսական գործիքի վարկային ռիսկը սկզբնական ճանաչումից հետո էական աճել է : Այն դեպքում, երբ հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ֆինանսական գործիքի վարկային ռիսկը սկզբնական ճանաչումից հետո էական չի աճել , Բանկը պետք է հաշվարկի ֆինանսական գործիքի գծով 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ։

Վարկային ռիսկի էական աճը

Վարկային ռիսկի էական աճը որոշելու համար, Բանկը դիտարկում է ինչպես քանակական, այնպես էլ որակական չափանիշներ։

Բանկը սահմանում է չափանիշներ, որոնց միջոցով գնահատում է դեֆոլտի հավանականության քանականան համեմատական աճը, ինչը կփաստի վարկային ռիսկի էական աճը։ Դեֆոլտի հավանականության էական աճի շեմի սահմանումը կախված է սկզբնական ճանաչման պահին դեֆոլտի հավանականությունից։

Բացի դրակից, ընդհանուր առմամբ, որակական գործոնները, որոնք մատնանշում են վարկային ռիսկի աճ, ներառված են դեֆոլտի հավանականության գնահատման մոդելում, և այդպիսով ներառվում են քանակական գնահատականի մեջ, այլ ոչ թե առանձին որակական գնահատականում։

Այնուամենայնիվ, եթե հնարավոր չէ քանակական գնահատման մեջ ներառել որակական գործոնների վերաբերյալ առկա ընթացիկ տեղեկատվությունը, ապա վարկային ռիսկի էական աճը որոշելիս, դրանք դիտարկվում են որպես առանձին որակական գնահատում։

Վարկային ռիսկի էական աճը

Բանկի մոտեցումը ՖՄՀՄ 9–ի շրջանակում ակնկալվող պարտքային կորուստների ու տոկոսային եկամուտների ճանաչմանը հիմնված է եռափուլ գործընթացի վրա։ Փուլ 1-ն ընդգրկում է ցածր վարկային ռիսկ ունեցող ֆինանսական գործիքներին, որոնց վարկային որակը սկզբնական ճանաչումից հետո սկզբնական ճանաչումից հետո էականորեն չի նվազել։ Փուլ 2-ն ընդգրկվում են այն ֆինանսական ակտիվները, որոնց վարկային ռիսկը նշանակալիորեն աճել է սկզբնական ճանաչումից հետո։ 3-րդ Փուլը վերաբերում է ֆինանսական ակտիվներին, որոնց արժեզրկման վերաբերյալ առկա են օբյեկտիվ վկայություններ։

Ֆինանսական ակտիվի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներ (ECL), ներկայացնում է պարտքային կորուստների միջին արժեքը` կշռված դեֆոլտի ի հայտ գալու համապատասխան ռիսկով, և հաշվարկվում է հետևյալ բանաձևով

ECL = PD x EAD x LGD

Պրոտեղ, Բանկը

PD-ն դեֆոլտի հավանականությունն է, որը կարող է տեղի ունենալ միայն գնահատված ժամանակահատվածի շրջանակներում որոշակի պահին, եթե ֆինանսական ակտիվը մինչ այդ չի ապաճանաչվել և դեռևս ներառված է պորտֆելում։

Պրոտեղ, Բանկը

Դեֆոլտի դեպքում ռիսկի տակ գտնվող գումար (**EAD**), ներկայացնում է դեֆոլտի ապագա ամսաթվի դրությամբ չմարված պարտքի ընդհանուր մնացորդի գումարը, որը ենթակա է վարկային ռիսկի` հաշվի առնելով հաշվետու ամսաթվից հետո պարտքի ակնկալվող փոփոխությունները, ներառյալ մայր գումարի և տոկոսագումարների մարումը։

Վնասը դեֆոլտի ժամանակ (**LGD**)․ այն արտահայտում է վնասի չափը, որը առաջանում է վարկի դիֆոլտային կարգավիճակում։ Այն հիմնված է պայմանագրային դրամական հոսքերի և այն դրամական հոսքերի տարբերության վրա, որոնք վարկատուն հույս ունի ստանալ, եթե դեֆոլտը չլիարձակվեր։

Պրոտեղ, Բանկը

Ներառյալ գրավի իրացումից առաջացած դրամական հոսքերը։ Որպես կանոն, այն արտահայտվում է դեֆոլտի դեպքում ռիսկի տակ գտնվող գումարի (EAD) նկատմամբ տոկոսով։ ՖՃԼՄ (IFRS) 9 ստանդարտի պահանջների համաձայն, ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման պահուստի գնահատման շրջանակներում անհրաժեշտ է որոշել մակրոտնտեսական ցուցանիշների ազդեցությունը դեֆոլտի հավանականության վրա։ Այս նպատակով Բանկը բացահայտում է պատմական դեֆոլտի հավանականության և մակրոտնտեսական հիմնական ցուցանիշների միջև կապերն ընտրում է իր վարկային պորտֆելի վրա առավել ազդեցիկ կապ ցուցաբերած մակրոտնտեսական ցուցանիշերի համախումբը։ Բացահայտված կապի կիրառմամբ Բանկը կատարում է հաջորդ տարիների դեֆոլտի հավանականության ցուցանիշների կանխատեսում ըստ առանձին փուլերի (stage) ու ենթապորտֆելների խմբերի, և վերջիններիս միջոցով ստանում է մակրոտնտեսական ազդեցության ճշգրտման համապատասխան գործակիցներ։

Պրոտեղ, Բանկը

2.10 Վարձակալություն

Բանկն իր գործունեությունն ապահովելու նպատակով կարող է վարձակալել հող, շենք և տարածքներ, այլ հիմնական միջոցներ, ինչպես նաև դրանց գծով կատարել կապիտալ ներդրումներ։ Վարձակալված հողի, շենքի և տարածքների, այլ հիմնական միջոցների վրա կատարված այն ծախսումները, որոնք բարձրացնում են վարձակալված հիմնական միջոցի արժեքը, դիտվում են որպես կապիտալ բնույթի ծախսումներ և ճանաչվում են ակտիվ։ Լշված ծախսումներն ամորտիզացվում են՝ կիրառելով գծային մեթոդը՝ համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում։ 01.01.2019թ ուժի մեջ մտած ՖՃԼՄ 16 Վարձակալություն ստանդարտը տարբերակում է վարձակալության և ծառայության մատուցման պայմանագրերն այն հիմքով, թե որոշակի ակտիվի օգտագործումը վերահսկվում է վարձակալի կողմից։ Վերահսկողությունը համարվում է առկա,եթե վարձակալը ունի `

- Որոշակի ակտիվի օգտագործումից ստացված բոլոր տնտեսական օգուտների ստացման իրավունք ,և

- Տվյալ ակտիվի օգտագործումը տնօրինելու իրավունք։

Վարձակալության պայմանագրերը, բացառությամբ կարճաժամկետ (12 ամիս կամ պակաս ժամկետով վարձակալություն) վարձակալության և ցածրարժեք ակտիվների վարձակալության (բացառությունը սահմանվում է ՖՃԼՄ 16-ով), պետք է ճանաչվեն վարձակալի հաշվեկշռում՝ որպես օգտագործման իրավունքով ակտիվ և վարձակալության գծով պարտավորություն։

Օգտագործման իրավունքով ակտիվը սկզբնապես չափվում է իր սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակային մաշվածությունը և արժեզրկման կորուստները, որոնք ճշգրտվում են վարձակալության պարտավորությունների ցանկացած վերագնահատման համար։ Վարձակալության պարտավորությունը սկզբնապես չափվում է այդ ամսաթվին չվճարված վարձակալական վճարների ներկա արժեքով։ Ըստ այդմ, վարձակալը պետք է առանձին ճանաչի վարձակալական պարտավորության գծով տոկոսային ծախսը և ակտիվի օգտագործման իրավունքի մաշվածության ծախսը։ Վարձակալության պարտավորությունը ճշգրտվում է որոշակի իրադարձությունների ի հայտ գալու պարագայում (օր.՝ ապագա վարձավճարների փոփոխություն՝ կապված վարձավճարի չափի որոշման համար փոխարժեքի տատանումների հետ)։ Կարճաժամկետ վարձակալության և փոքրարժեք վարձակալության դեպքում Բանկը վարձակալության գծով ծախսերը ճանաչում է՝ հիմնվելով գծային մեթոդի վրա։

Պրոտեղ, Բանկը

2.11 Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները հաշվառվում են սկզբնական արժեքի և կուտակված մաշվածության և/կամ արժեզրկումից կուտակված կորուստների տարբերությամբ, բացառությամբ՝ հողի և շինությունների, որոնք հաշվառվում են վերագնահատված արժեքով։ Բանկի շենքերը հաշվառվում են իրական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ։ Հողը հաշվառվում է վերագնահատված արժեքով և ունի անսահմանափակ օգտակար ծառայության ժամկետ, հետևաբար չի ամորտիզացվում։ Երբ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը ավելի մեծ է նրա գնահատված փոխհատուցվող գումարից ոչ ժամանակավոր հանգամանքների պատճառով, այն անմիջապես նվազեցվում է մինչև այդ փոխհատուցվող գումարը։

Վարձակալված հիմնական միջոցների վրա կատարված կապիտալ բնույթի ծախսումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են օգտակար ծառայության ժամկետում։

Պրոտեղ, Բանկը

Պրոտեղ, Բանկը

Պրոտեղ, Բանկը

Պրոտեղ, Բանկը

Անավարտ շինարարությանը պատկանող ակտիվները հաշվառվում են փաստացի ծախսերի և արժեզրկումից կորուստների տարբերությամբ։ Շինարարական աշխատանքների ավարտից հետո ակտիվները փոխանցվում են հիմնական միջոցներին և հաշվառվում են մնացորդային արժեքով։ Անավարտ շինարարությանը պատկանող ակտիվները չեն անորտիզացվում, քանի դեռ պատրաստ չեն օգտագործման համար։

Ակտիվի մաշվածությունը սկսում է հաշվարկվել, երբ այն մատչելի է օգտագործման համար, այսինքն՝ գտնվում է այնպիսի վայրում և վիճակում, որն անհրաժեշտ է կոնկրետ նպատակով ակտիվն օգտագործելու համար։ Ակտիվի մաշվածության հաշվարկումը դադարում է ակտիվի՝ որպես Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող դասակարգելու և ակտիվն ապաճանաչելու ամսաթվերից ամենավաղով։

Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցների վերանորոգման և պահպանման հետ կապված ծախսումները ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես ծախս՝ դրանց կատարման պահին։ Կապիտալ բնույթի նորոգման ծախսումները ավելացվում են ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին, երբ հավանական է, որ դրանց շնորհիվ ապագա տնտեսական օգուտները՝ ավելի շատ, քան ակնկալվում էր առկա ակտիվի նորմատիվային ցուցանիշների սկզբնական գնահատումից, կիոսե նդպի Բանկ։ Այս ծախսումների մաշվածությունը հաշվարկվում է համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում։

Հիմնական միջոցի իրացումից առաջացած օգուտը կամ վնասը որոշվում է որպես ակտիվի իրացումից զուտ մուտքերի և հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և հաշվառվում է գործառնական շահույթում ։

Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցների արժեքը փոփոխաուցվում է դրանց մաշվածության հաշվեզրման միջոցով։ Հիմնական միջոցների մաշվածության հաշվեզրման համար Բանկը սահմանում է հետևյալ նորմերը.

Հիմնական միջոցի անվանումը	տարիներ
• Ենթքեր	30 տարի
• Համակարգիչներ	3 տարի
• Բանկումատներ	10 տարի
• Սարքավորումներ	8 տարի
• Փոխադրամիջոցներ	8 տարի
• Այլ հիմնական միջոցներ	8 տարի

Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցների մաշվածության գումարն իր օգտակար ծառայության ընթացքում պարբերաբար բաշխելու համար Բանկը կիրառում է մաշվածության հաշվարկման գծային մեթոդը, որի համաձայն ակտիվի օգտակար ծառայության ընթացքում կատարվում են հավասարաչափ հատկացումներ։

Հիմնական միջոցներ

2.12 Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները բաղկացած են համակարգչային ծրագրերից, արտոնագրերից և նման այլ ակտիվներից։

Առանձին ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները սկզբնապես ճանաչվում են ինքնարժեքով։ Նախնական ճանաչումից հետո ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ նվազեցնելով կուտակված անորտիզացիան կամ արժեզրկումից կորուստները։ Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայությունների ժամկետները կարող են լինել որոշակի կամ անորոշ։ Որոշակի օգտակար ծառայությունների ժամկետներ ունեցող ոչ նյութական ակտիվներն անորտիզացվում են և գնահատվում են արժեզրկման առումով, երբ առկա են արժեզրկման հատկանիշներ։ Անորտիզացիայի հաշվառման մեթոդները և ժամկետները կարող են վերանայվել յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա վերջում։

Հիմնական միջոցներ

Անորոշ օգտակար ծառայությունների ժամկետներ ունեցող ոչ նյութական ակտիվները չեն անորտիզացվում, սակայն յուրաքանչյուր տարի գնահատվում են արժեզրկման առումով՝ անհատապես կամ առանձին դրամաստեղծ միավորի համար։ Անորոշ օգտակար ծառայությունների ժամկետներ ունեցող ոչ նյութական ակտիվները յուրաքանչյուր տարի վերլուծվում են՝ հիմնավորելու համար նրանց հաշվառման շարունակականությունը նշված դասում։ Համակարգչային ծրագրերի ընթացիկ սպասարկման ծախսերը հաշվառվում են որպես ծախս դրանց կատարման ժամանակ։

Հիմնական միջոցներ

2.13 Արագամաշ առարկաներ

Արագամաշ առարկաներին վերաբերում են այն ակտիվները, որոնց ծառայության ժամկետը չի գերազանցում մեկ տարին՝ անկախ դրանց արժեքից։ Այդ ակտիվների թվին են դասվում՝ պահեստամասերը, սպասարկող սարքավորումները, գործիքները և հարմարանքները, տնտեսական գույքը։ Արագամաշ առարկաների արժեքը ծախսագրվում է շահագործման հանձնելու պահին։

Հիմնական միջոցներ

2.14 Ընտրիներ

Ակտիվներին վերաբերող շնորհները ներառվում են այլ պարտավորություններում և կրեդիտագրվում են եկամուտներին գծային մեթոդով՝ համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում։

Հիմնական միջոցներ

2.15 Ներգրավված միջոցներ

Ներգրավված միջոցները, որոնք ներառում են << կառավարության և կենտրոնական բանկի, այլ ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների հաշիվները, թողարկված արժեթղթերը և ստորադաս փոխառությունները, սկզբնապես ճանաչվում են ստացված միջոցների իրական արժեքով՝ հանած գործառնությունների գծով ուղղակի ծախսերը։ Սկզբնական ճանաչումից հետո ներգրավված միջոցները հաշվառվում են անորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը։ Եկամուտները և ծախսերը գրանցվում են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, ինչպես պարտավորությունների ապաճանաչման ժամանակ, այնպես էլ անորտիզացիայի ընթացքում։

Հիմնական միջոցներ

2.16 Պահուստներ

Պահուստը ճանաչվում է, երբ Բանկն ունի ներկա իրավական կամ կառոցողական պարտականություն, որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսք և պարտականության գումարը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել։

Հիմնական միջոցներ

2.17 Բաժնետիրական կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսերը և չմարվող արտոնյալ բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես կապիտալ: Բացի Բանկի միավորման դեպքում թողարկվող բաժնետոմսերի, նոր բաժնետոմսերի թողարկմանը վերաբերող ուղղակի ծախսերը նվազեցվում են կապիտալի աճից: Երբ թողարկման արդյունքում ստացված գումարների իրական արժեքը գերազանցում է բաժնետոմսերի անվանական արժեքը, տարբերությունը հաշվառվում է որպես հավելավճար:

Երբ Բանկը գնում է իր բաժնետոմսերը, սեփական կապիտալը նվազեցվում է վճարված գումարի չափով, ներառյալ գործառնությունները բնորոշ բոլոր ծախսերը՝ նվազեցված հարկերով, մինչև գործարքի չեղյալ համարվելը կամ վերաթողարկումը: Երբ գնված բաժնետոմսերը վաճառվում են երրորդ կողմին կամ վերաթողարկվում են, ստացված գումարները ներառվում են կապիտալում: Գնված բաժնետոմսերը հաշվառվում են միջին կշռված արժեքով:

Հաշվապահական հաշվեկշիռի ամսաթվով շահաբաժինները դուրս են գրվում կապիտալից և ճանաչվում են որպես պարտավորություն, միայն երբ դրանք հաստատվում են հաշվապահական հաշվեկշիռի ամսաթվով կամ մինչև այդ: Մինչև հաշվապահական հաշվեկշիռի ամսաթիվը հայտարարված կամ հաշվապահական հաշվեկշիռի ամսաթվից հետո, բայց մինչև ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման ամսաթիվը հայտարարված կամ հաստատված շահաբաժինները բացահայտվում են:

Ծանոթագրություն 3. «Ձուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ»

Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	01.10.20-31.12.20	01.01.20-31.12.20	01.10.19-31.12.19	01.01.19-31.12.19
Տոկոսային եկամուտներ բանկի ընթացիկ հաշիվներից, բանկերում և այլ ֆինանսական կազմակերպություններում տեղաբաշխված ավանդներից և վարկերից	49	22,147	7,205	18,672
Տոկոսային եկամուտ հաճախորդներին տրված վարկերից և փոխառություններից	3,578,719	13,725,479	3,019,806	11,494,376
Տոկոսային եկամուտ պարտքային արժեթղթերից	833,719	3,278,885	842,752	3,130,740
Տոկոսային եկամուտ Ռեպո պայմանագրերից և արժույթային սվոպից	199,945	942,191	244,261	1,089,232
Այլ տոկոսային եկամուտ	0	311	1,385	1,846
Ընդամենը	4,612,432	17,969,013	4,115,409	15,734,866
Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր				
Տոկոսային ծախսեր բանկի ընթացիկ հաշիվների, բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրավված ավանդների և վարկերի դիմաց	222,962	922,336	144,765	513,214
Տոկոսային ծախսեր հաճախորդների ժամկետային ավանդների և ընթացիկ հաշիվների	1,629,503	6,834,728	1,639,490	6,551,668
Տոկոսային ծախսեր բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի դիմաց	0	0	0	0
Տոկոսային ծախսեր Ռեպո պայմանագրերի դիմաց	23,542	51,943	23,283	43,492
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	4,369	19,300	0	0
Այլ տոկոսային ծախսեր	0	0	6,077	12,945
Ընդամենը	1,880,376	7,828,307	1,813,615	7,121,319
Ձուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ	2,732,056	10,140,706	2,301,794	8,613,547

Ծանոթագրություն 4. «Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ և ծախսեր»

Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	01.10.20-31.12.20	01.01.20-31.12.20	01.10.19-31.12.19	01.01.19-31.12.19
Դրամարկղային գործառնություններից	18,340	67,195	26,025	73,958
Հաշվարկային ծառայություններից	11,002	75,328	24,206	89,732
Երաշխիքներից, ակրեդիտիվներով գործառնություններից	591	45,815	13,411	20,879
Վճարային քարտերի սպասարկումից	46,446	159,201	45,065	163,209
Այլ կոմիսիոն վճարներ	16,055	231,845	88,843	294,635
Ընդամենը	92,434	579,384	197,550	642,413
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր				
Թղթակցային և այլ հաշիվների դիմաց կոմիսիոն վճարներ	5,605	15,700	5,235	14,625
Վճարային քարտերով գործառնությունների գծով վճարներ	38,135	156,544	45,298	153,155
Երաշխիքներից, հոժարագրերով, ակրեդիտիվներով, հավատարմագրային կառավարման գործառնությունների գծով վճարներ	-	0	0	0
Այլ կոմիսիոն վճարներ	8,810	13,893	756	3,103
Ընդամենը	52,550	186,137	51,289	170,883
Ստացված զուտ կոմիսիոն և այլ վճարներ	39,884	393,247	146,261	471,530
Եկամուտ շահաբաժիններից	0	6,041	2,750	3,924

Ծանոթագրություն 5. «Ձուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից»

Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ներդրումներից	01.10.20-31.12.20	01.01.20-31.12.20	01.10.19-31.12.19	01.01.19-31.12.19
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ներդրումների առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ	(538,082)	(668,945)	(5,369)	130,470
այդ թվում՝ Աճանցյալներից	(541,842)	(696,210)	(9,128)	118,212
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունից զուտ եկամուտ	-	25,577	4,770	14,679
Ընդամենը	(538,082)	(643,368)	(599)	145,149
Արտարժույթային գործառնություններից				
Արտարժույթի առք ու վաճառքից ստացված զուտ եկամուտ	98,219	305,632	94,064	242,102
Արտարժույթի վերագնահատումից ստացված զուտ եկամուտ	554,622	664,035	26,158	(68,133)

Ընդամենը	652,841	969,667	120,222	173,969
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներից և հուշադրամներ				
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորների և հուշադրամների առք ու վաճառքից ստացված զուտ եկամուտ	11,771	50,239	3,139	22,000
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորների և հուշադրամների վերազնահատումից ստացված զուտ եկամուտ				
Ընդամենը	11,771	50,239	3,139	22,000
Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից	126,530	376,538	122,762	341,118

Ծանոթագրություն 6. «Այլ գործառնական եկամուտ»

Այլ գործառնական եկամուտ	01.10.20-31.12.20	01.01.20-31.12.20	01.10.19-31.12.19	01.01.19-31.12.19
Եկամուտներ ստացված տույժերից և տուգանքներից	197,066	300,488	26,546	184,353
Ֆակտորինգից ստացված եկամուտներ	28,466	115,953	33,845	129,017
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օտարումից ստացված զուտ եկամուտներ	-	-	-	(7,728)
Այլ եկամուտներ	9,989	60,782	28,805	93,165
Ընդամենը	235,521	477,223	89,196	398,807

Ծանոթագրություն 7. ՖՀՄՍ 9-ով Ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ

Հաճախորդներին տրված վարկերի, փոխառվածությունների գծով	Ծանոթ.	01.10.20-31.12.20	01.01.20-31.12.20	01.10.19-31.12.19	01.01.19-31.12.19
Սկզբնական մնացորդ	16	-	1,263,393	-	1,007,563
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ		5,593,407	5,300,632	(61,338)	(446,597)
Վերազնահատումից զուտ եկամուտներ		-	(53,565)	(30,931)	(112,343)
Դուրսգրում/վերականգնում		87,929	227,697	(123,493)	(590,083)
Վերջնական մնացորդ		5,505,478	6,389,893	93,087	1,263,393
Բանկերի և այլ ֆին. կազմակերպությունների գծով	14	-	-	-	-
Սկզբնական մնացորդ		-	54,976	-	125,477
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ		(43,105)	(32,199)	(93,495)	(70,501)
Դուրսգրում/վերականգնում		-	-	-	-
Վերջնական մնացորդ		(43,105)	22,777	(93,495)	54,976
Այլ ակտիվների գծով	22	-	-	-	-
Սկզբնական մնացորդ		-	47,888	-	187,924
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ		25,392	(2,122)	13,576	(126,744)
Վերազնահատումից զուտ եկամուտներ		-	-	-	-
Դուրսգրում/վերականգնում		910	6,688	27,539	13,292
Վերջնական մնացորդ		24,482	39,078	(13,963)	47,888
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող	17	-	-	-	-
Սկզբնական մնացորդ		-	38,445	-	894
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ		85,982	69,239	25,608	37,551
Վերջնական մնացորդ		85,982	107,684	25,608	38,445
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվների գծով	18	-	-	-	-
Սկզբնական մնացորդ		-	170,349	-	695
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ		39,312	26,483	39,783	169,654
Վերջնական մնացորդ		39,312	196,832	39,783	170,349
Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ		-	-	-	-
Սկզբնական մնացորդ		-	63,260	-	35,892
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ		5,013	(29,896)	62,537	27,368
Վերջնական մնացորդ		5,013	33,364	62,537	63,260
Ընդամենը զուտ մասհանումներ պահուստներին		5,706,001	5,332,137	(13,328)	(409,269)

Ծանոթագրություն 8. «Ընդհանուր վարչական ծախսեր»

Ընդհանուր վարչական ծախսեր	01.10.20-31.12.20	01.01.20-31.12.20	01.10.19-31.12.19	01.01.19-31.12.19
----------------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

Մախսեր հաշվարկված աշխատավարձի և դրան հավասարեցված այլ վճարումների գծով	862,024	2,195,554	861,526	2,128,487
Վերապատրաստման և ուսուցման գծով ծախսեր	98	1,205	321	1,380
Գործողման ծախսեր	3,506	5,994	11,936	24,296
Կարճաժամկետ և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալության գծով ծախսեր	380	4,803	3,234	99,866
Ապահովագրության ծախսեր	2,731	11,087	3,054	10,452
Բանկի սարքավորումների սպասարկման և պահպանման գծով ծախսեր	1,073	7,581	3,145	12,205
Բանկի շենքերի տնտեսական պահպանության և անվտանգության գծով ծախսեր	18,557	128,360	33,739	142,186
Առդիտային և խորհրդատվական ծառայությունների գծով ծախսեր	13,225	34,117	11,972	36,400
Կապի և հաղորդակցման միջոցների գծով ծախսեր	9,001	56,769	15,934	63,094
Տրանսպորտային ծախսեր	5,931	23,919	9,270	33,901
Մախսեր հարկերի (բացառությամբ՝ շահութահարկի), տուրքերի և այլ պարտադիր վճարների գծով	35,154	134,195	31,723	122,792
Գրասենյակային և կազմակերպչական ծախսեր	1,396	15,433	5,979	23,838
Վարկերի տրամադրման և վերադարձման գծով ծախսեր	24,827	42,220	12,629	35,140
Այլ վարչական ծախսեր	99,739	125,612	21,605	64,868
Ընդամենը	1,077,642	2,786,849	1,026,067	2,798,905

	01.10.20-31.12.20	01.01.20-31.12.20	01.10.19-31.12.19	01.01.19-31.12.19
Բանկի աշխատակիցների միջին թվաքանակը	456	467	474	478
Մեկ աշխատողին բաժին ընկնող միջին ամսական աշխատավարձի չափը	240.70	341.80	317.60	334.90

Շանթագրություն 9. «Այլ գործառնական ծախսեր»

Այլ գործառնական ծախսեր	01.10.20-31.12.20	01.01.20-31.12.20	01.10.19-31.12.19	01.01.19-31.12.19
Վճարված տուգանքներ և տույժեր	930	951	66	366
Ինկասացիայի համար կատարված վճարումներ	2,736	7,662	2,542	10,846
Գովազդային և ներկայացուցչական ծախսեր	11,906	39,824	15,131	30,985
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն ծախսեր	101,771	401,046	102,637	326,713
Ավանդների երաշխավորման հիմանդրամին հատկացումներ	28,045	115,642	27,283	102,543
Այլ ծախսեր	147,399	216,690	22,134	93,695
Ընդամենը	292,787	781,815	169,793	565,148

Շանթագրություն 10. «Վերահսկվող միավորներում ներդրումներից զուտ շահույթ/վնաս»

Բանկը վերահսկվող կազմակերպություններում ներդրումներ չունի:

Շանթագրություն 11. «Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)»

Գործող օրենսդրության համաձայն կիրառվող շահութահարկի դրույքաչափը 20% է: ՀՀ հարկային օրենսդրության և ՖՀՄՄ-ի միջև եղած տարբերությունը մի շարք ակտիվների և պարտավորությունների գծով առաջացնում է ժամանակավոր տարբերություններ ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման նպատակներով դրանց հաշվեկշռային արժեքների և հարկման նպատակով հաշվեկշռային արժեքների միջև: Հետաձգված շահութահարկի գումարը հաշվարկվում է 20% հիմնական դրույքաչափը կիրառելով: Ստորև ներկայացվում է շահութահարկի գծով ծախսի և հաշվապահական շահույթի միջև փոխկապակցվածությունը.

	31/12/20	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)	31/12/19	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)
Շահույթը մինչև հարկումը	2,492,954		6,874,142	
Շահութահարկ՝ դրույքաչափով		18		20
Չհարկվող եկամուտներ				
Չնվազեցվող ծախսեր				
Շահութահարկի գծով ծախս	568,510		1,327,799	

Շանթագրություն 11.1. Ժամանակավոր տարբերությունների գծով հետաձգված հարկի հաշվարկը

	31/12/20	Ֆինանսական արդյունքներով ճանաչված	Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքով	31/12/19
Հետաձգված հարկային ակտիվներ, այդ թվում՝				
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող				
Ստեղծված պահուստների գծով				
Այլ պարտավորությունների գծով				
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ, այդ թվում՝	63,684	(36,126)	(10,037)	109,847
Հիմնական միջոցների գծով	14,288	(36,126)		50,414
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող արժեթղթերի գծով	49,396		(10,037)	59,433
Զուր հետաձգված հարկային ակտիվ/պարտավորություն	63,684	(36,126.00)	(10,037.00)	109,847.00

Ծանոթագրություն 12. «Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ»

Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ	31/12/20	31/12/19
Հաշվետու ժամանակաշրջանի զուտ շահույթ հարկումից հետո	1,924,444	5,546,343
Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերին վերագրվող տվյալ ժամանակաշրջանի զուտ շահույթ (վնաս)	1,924,444	5,546,343
Տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թիվը	465,223	465,223
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ	1.13%	3.27%

Ծանոթագրություն 13.«Կանխիկ դրամական միջոցներ, դրանց համարժեքներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում»

Կանխիկ դրամական միջոցներ, դրանց համարժեքներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում	31/12/20	31/12/19
Կանխիկ դրամական միջոցներ	1,397,456	1,728,351
Դրամական միջոցների այլ տեղաբաշխումներ	1,397,718	1,746,035
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	8,763,501	6,938,776
Դեպոնացված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում*	726,000	324,500
Ժամկետային ավանդներ ԿԲ-ում	-	6,501,425
Ընդամենը	12,282,688	17,239,087
Թանկարժեք մետաղների ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշադրամներ	200,441	150,443

*ՀՀ ԿԲ-ում դեպոնացված 86,0 մլն դրամի գումարը իրենից ներկայացնում է ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների երաշխիքային ավանդ

Ծանոթագրություն 14. «Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ»

Ընթացիկ հաշիվներ	31/12/20	31/12/19
ՀՀ բանկերում	9,548	8,247
Ոչ ռեզիդենտ բանկերում	227,862	395,500
Հաշվեգրված տոկոսներ	-	371
Ընդամենը	237,410	404,118
Միջբանկային վարկեր և ավանդներ, այլ պահանջներ		
ՀՀ բանկերում՝ վարկեր և ավանդներ	-	-
ՀՀ բանկերում՝ այլ պահանջներ	-	-
Ոչ ռեզիդենտ բանկերում՝ վարկեր և ավանդներ	-	-
Ոչ ռեզիդենտ բանկերում՝ այլ պահանջներ	-	14,804
Ռեպո համաձայնագրեր ՀՀ բանկերի նկատմամբ	-	-
Հաշվեգրված տոկոսներ	-	-
Ընդամենը	-	14,804
Զուտ պահանջներ բանկերի նկատմամբ	237,410	418,922

Ֆինանսական կազմակերպություններում վարկեր և ավանդներ, այլ պահանջներ	31/12/20	31/12/19
ՀՀ ֆինանսական կազմակերպություններում՝		
վարկեր և ավանդներ	-	-
ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	4,217,724	10,436,830
այլ	154,772	88,563
Հաշվեգրված տոկոսներ	1,418	9,532
Ընդամենը	4,373,914	10,534,925
Բանկերի և այլ ֆին. կազմակերպությունների զծով պահուստ (ծանոթ. 7)	20,790	54,976
Զուտ պահանջներ բանկերի և ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	4,590,534	10,898,871

Ծանոթագրություն 15. «Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ»

Պետական արժեթղթեր	31/12/20	31/12/19
ՀՀ պետական արժեթղթեր		
Ընդամենը պետական արժեթղթեր		

Ծանոթագրություն 16. «Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ»

Տրված վարկեր և այլ փոխատվություններ	31/12/20	31/12/19
Վարկեր, այդ թվում՝	113,894,271	95,277,399
Հիփոթեքային	8,936,725	8,934,577
Օվերդրաֆտ	807,847	670,480
Վարկային քարտեր	4,432,655	4,817,087
Ֆակտորինգ	893,553	854,826
Բանկային երաշխիքներ	-	-
Ռեպո համաձայնագրեր	-	-
Լիզինգ	699,434	344,585
Լշված հողվածների գծով հաշվեգրված տոկոսներ	2,204,442	601,841
Ընդամենը վարկեր	122,932,202	102,566,218
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի և փոխառությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	6,389,893	1,263,393
Ընդամենը զուտ վարկեր	116,542,309	101,302,825

Տրամադրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի և փոխառությունների վերլուծությունն ըստ հաճախորդների	31/12/20	31/12/19
Պետական ձեռնարկություններ	60,054,748	52,948,444
Մասնավոր ձեռնարկություններ, այդ թվում՝	41,982,460	29,170,390
խոշոր ձեռնարկություններ	5,360,789	4,632,637
փոքր և միջին ձեռնարկություններ*	36,621,671	24,537,753
Ֆիզիկական անձինք, այդ թվում՝	20,576,422	20,104,969
սպառողական վարկեր	5,371,882	5,152,665
հիփոթեքային վարկեր	9,208,157	8,893,183
ավտոմեքենաների ձեռքբերման վարկեր	0	0
վարկային քարտեր	4,601,560	4,374,482
Անհատ ձեռնարկատերեր	318,572	342,415
Այդ թվում՝ հաշվեգրված տոկոսներ	2,204,442	601,841
Ընդամենը վարկեր	122,932,202	102,566,218
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող տրված վարկերի և փոխառությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	6,389,893	1,263,393
Ընդամենը զուտ վարկեր	116,542,309	101,302,825

* Փոքր և միջին ձեռնարկությունների չափորոշիչները սահմանված են «Փոքր և միջին ձեռնարկատիրության պետական աջակցության մասին» ՀՀ օրենքով:

Տրամադրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի և փոխառությունների վերլուծությունն ըստ վարկավորման ոլորտների	31/12/20	Տեսակարար կշիռը (%)	31/12/19	Տեսակարար կշիռը (%)
Գյուղատնտեսություն	1,804,090	1.47%	1,447,084	1.41%
Առողյանաբեռություն	5,797,221	4.72%	3,762,344	3.67%
Շինարարություն	4,497,922	3.66%	1,597,482	1.56%
Առևտուր	1,687,445	1.37%	1,419,382	1.38%
Տրանսպորտ և կապ	19,266	0.02%	25,589	0.02%
Կեղության և հանրային սննդի կազմակերպում	1,181,499	0.96%	941,233	0.92%
Կրթություն և մշակույթ	-	0.00%	35,036	0.03%
Առողջապահություն	1,344,463	1.09%	460,701	0.45%
Հիպոթեքային վարկեր	9,208,157	7.49%	8,826,026	8.61%
Սպառողական վարկեր	9,991,192	8.13%	10,408,614	10.15%
Լիզինգ	501,096	0.41%	236,407	0.23%
Տնտեսության այլ ճյուղեր	86,899,851	70.69%	73,406,320	71.57%
Այդ թվում՝ Հաշվեգրված տոկոսներ	2,204,442		601,841	
Ընդամենը	122,932,202	100.00%	102,566,218	100.00%

Տանթագրություն 17. «Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ»

	31/12/20	31/12/19
Կապիտալի գործիքներ	42,064	64,208
ՀՀ պետական արժեթղթեր	4,231,702	3,760,785
ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր	568,664	493,904
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով (ծանոթ. 7)	107,684	38,445
Ընդամենը Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով	4,734,746	4,280,452

Այլ անձանց բաժնետիրական կապիտալում իրականացված ներդրումները.

Անձի անվանումը	Հիմնական գործունեությունը	Գրանցման երկիրը	Ներդրման ամսաթիվը	Ներդրումը	Բաժնեմասը (%)
1. «Արմենիան Քարտ» ՓԲԸ	վճարահաշվարկային կազմակերպություն	ՀՀ ք.Երևան	21.01.03	12,143	1.25
2. «ԱՔՈԱ Քրեդիտ Ռեփորթինգ» ՓԲԸ	վարկային բյուրո	ՀՀ ք.Երևան	27.11.07	19,314	3.68
3. «ԱրցախՀԷԿ» ԲԲԸ	Էլեկտրաէներգիայի արտարդրություն	ԱՀ ք.Ստեփանակերտ	15.09.16	10,607	0.23
Ընդամենը				42,064	

Տանթագրություն 18. «Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ»

Պետական արժեթղթեր	31/12/20	31/12/19
ՀՀ պետական պարտատոմսեր, այդ թվում՝	26,307,632	22,291,620
գանձապետական պարտատոմսեր	26,307,632	22,291,620
Հաշվեցրված տոկոսներ	334,928	205,812
Ընդամենը պետական արժեթղթեր	26,642,560	22,497,432

ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր		
երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ	15,604,055	15,163,947
կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ		
Հաշվեցրված տոկոսներ	263,673	314,833
Ընդամենը	15,867,728	15,478,780
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	196,832	170,349
Զուտ ներդրումներ ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներում	42,313,456	37,805,863

Ֆինանսական ակտիվներ, այդ թվում՝	31/12/20	31/12/19
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ակտիվներ	0	0
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ակտիվներ	4,053,794	3,888,780
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	30,928,525	29,260,808
Ռեպր համաձայնագրով վաճառված	11,992,727	8936727

Տանթագրություն 19. «Ներդրումներ վերահսկվող անձանց կանոնադրական կապիտալում»

Բանկը չունի ներդրումներ վերահսկվող անձանց կապիտալում:

Տանթագրություն 20. «Վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվներ»

	31/12/20	31/12/19
Գույքի բռնագանձման արդյունքում առաջացած վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվներ	2,550,347	2,714,899

Ծանոթագրություն 21. «Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ»

Հիմնական միջոցներ

Հոդվածի անվանումը	Հող	Շենքեր	Համակ. և կապի միջոցներ	Գույք և գրասենյակային սարքավորումներ	Փոխադրամիջոցներ	Այլ հիմն. միջոցներ	Հիմն. միջ. գծով կապ. ներդ.	Վարձակառկիմն. միջգծով կապ. ներդ.	Օգտագործման իրավունքի ակտիվ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք										
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի	211,586.0	4,637,126.0	1,176,952.9	239,031.7	155,956.1	351,684.9	388.7	101,244.0	457,375.7	7,331,346
Ավելացում		1,425,312.0	3,329.0	3,280.3	100.9	3,799.1		1,200.0		1,437,021
Օտարում										-
Վերադասակարգում										-
Վերազնահատում										-
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի	211,586.0	6,062,438.0	1,180,281.90	242,312.0	156,057.0	355,484.0	388.7	102,444.0	457,375.7	8,768,367
Ավելացում			- 131,411.6	- 13,564.0	18.5	- 35,516.0	- 388.7		-	180,862
Օտարում										-
Վերադասակարգում										-
Վերազնահատում										-
Մնացորդը հաշվետվու ժամանակաշրջանի	211,586	6,062,438	1,048,870	228,748	156,076	319,968	-	102,444	457,376	8,587,506
Կուտակված մաշվածություն										
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի		2,388,722.7	933,704.4	208,856.2	99,191.2	293,399.5	-	47,831.1	155,232.8	4,126,938
Ավելացում		34,660.3	14,006.6	1,430.8	3,255.8	3,867.5		2,234.9	38,937.2	98,393
Օտարում										-
Վերադասակարգում										-
Վերազնահատում										-
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի	-	2,423,383.0	947,711.00	210,287.0	102,447.0	297,267.0	-	50,066.0	194,170.0	4,225,331
Ավելացում		35,050.0	- 106,983.0	- 12,727.0	3,297.4	- 24,571.0		2,256.0	39,467.0	64,211
Օտարում/ դուրս գրում										-
Վերադասակարգում										-
Վերազնահատում										-
Մնացորդը հաշվետվու ժամանակաշրջանի		2,458,433	840,728	197,560	105,744	272,696	-	52,322	233,637	4,161,120
Ջուտ հաշվեկշռային արժեք										
հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	211,586	3,604,005	208,142	31,188	50,331	47,272	-	50,122	223,739	4,426,385
նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի	211,586	3,639,055	232,571	32,025	53,610	58,217	389	52,378	263,206	4,543,036

Ոչ նյութական ակտիվներ

	Համակարգչային ծրագրեր	Լիցենզիաներ և վստահագրեր	Այլ ոչ նյութական ակտիվներ	Կապիտալ ներդր. բանկի ոչ նյութակ. ակտիվներում	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք					
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում	105,555	57,690			163,245
Ավելացում	4,000	265			4,265
Վերադասակարգում					-
Օտարում					-
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում	109,555	57,955			167,510
Ավելացում		55			55
Վերադասակարգում					-
Օտարում					-
Մնացորդը հաշվետվու ժամանակաշրջանի վերջում	109,555	58,010			167,565
Կուտակված մաշվածություն					
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում	103,016	37,408			140,424
Ավելացում	54	-2,402			(2,348)
Վերադասակարգում					-
Օտարում					-
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում	103,070	35,006			138,076
Ավելացում	163	2,103			2,266
Վերադասակարգում					-
Օտարում					-
Մնացորդը հաշվետվու ժամանակաշրջանի վերջում	103,233	37,109	0		140,342
Ջուտ հաշվեկշռային արժեք					
հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	6,322	20,901	0	0	27,223
նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	6,485	22,949	0	0	29,434

Ծանոթագրություն 22. «Այլ պահանջներ»

	31/12/20	31/12/19
Բանկային գործառնությունների գծով ստացվելիք գումարներ		
Այլ գործառնություններից ստացվելիք գումարներ	98,713	37,523
Ընդամենը	98,713	37,523
Դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ		
Դեբիտորական պարտքեր բյուջեի գծով	-	-
Դեբիտորական պարտքեր մատակարարների գծով	2,105,142	2,081,843
Կանխավճարներ աշխատակիցներին	114	
Կանխավճարներ մատակարարներին	295,979	1,680,665
Կանխավճարներ բյուջեի և պարտադիր սոցիալական ապահովագրության վճարների գծով	430,308	
Այլ դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ	-	-
Ընդամենը	2,831,543	3,762,508
Այլ ակտիվներ Պահեստ	47,148	24,996
Ապագա ժամանակաշրջանի ծախսեր	15,818	3,789
Այլ ակտիվներ	-	-
Ընդամենը	62,966	28,785
Այլ ակտիվների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	39,078	47,888
Ընդամենը այլ ակտիվներ	2,954,144	3,780,928

Ծանոթագրություն 23. «Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ»

	31/12/20	31/12/19
Ընթացիկ հաշիվներ		
<< բանկերի	2,120,697	2,050,691
Հաշվեգրված տոկոսներ	5,082	4,164
Ընդամենը	2,125,779	2,054,855
Միջբանկային վարկեր և ավանդներ, այլ	17,103,612	13,593,531
<< կենտրոնական բանկ	-	-
ոնպո (հետզման) պայմանագրեր	11,384,990	8,869,260
այլ	1,859	1
Հաշվեգրված տոկոսներ	76,035	63,618
Ընդամենը	28,566,496	22,526,410
Ֆինանսական կազմակերպություններ	-	-
ընթացիկ հաշիվներ	19,500	52,574
վարկեր և ավանդներ	3,530,590	4,119,717
այլ	766	1,992
Հաշվեգրված տոկոսներ	56,329	52,231
Ընդամենը	3,607,185	4,226,514
Ընդամենը պարտավորություններ բանկերի և ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	34,299,460	28,807,779

Ծանոթագրություն 24. «Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ»

<< Կառավարության և տեղական ինքնակառավարման մարմինների նկատմամբ	31/12/20	31/12/19
Ընթացիկ հաշիվներ	1,097,351	4,559,309
Ժամկետային ավանդներ*	6,280,957	6,474,604
Այլ	-	-
Հաշվարկված տոկոսներ	20,996	21,671
Ընդամենը	7,399,304	11,055,584
<< ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ		
Ընթացիկ հաշիվներ	22,097,264	18,674,350
Ժամկետային ավանդներ	12,091,969	9,504,958
Այլ	435,266	31,555
Հաշվարկված տոկոսներ	27,123	13,835
Ընդամենը	34,651,622	28,224,698
Ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ		
Ընթացիկ հաշիվներ	1,579,924	463,764
Ժամկետային ավանդներ	10,756,331	10,304,825
Հաշվարկված տոկոսներ	-	-
Այլ	4,783	4,314
Ընդամենը	12,341,038	10,772,903

ՀՀ ռեզիդենտ անհատ ձեռնարկատերերի նկատմամբ		
Ընթացիկ հաշիվներ	104,420	101,802
Ժամկետային ավանդներ	-	-
Այլ		1,359
Հաշվարկված տոկոսներ		
Ընդամենը	104,420	103,161
Ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ		
Ընթացիկ հաշիվներ	9,909,169	6,812,485
Ժամկետային ավանդներ	28,594,423	37,899,493
Այլ	2,624,258	407,976
Հաշվարկված տոկոսներ	796,070	872,351
Ընդամենը	41,923,920	45,992,305
Ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ		
Ընթացիկ հաշիվներ	2,416,592	2,050,072
Ժամկետային ավանդներ	3,150,959	3,185,743
Այլ	-	-
Հաշվարկված տոկոսներ	32,204	37,394
Ընդամենը	5,599,755	5,273,209
Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	102,020,059	101,421,860

*ԱՀ կառավարության կողմից բանկում ներդրվում են ավանդներ երեք և ավելի երեխաների ծննդյան դեպքում մինչև երեխայի 18 դառնալը ժամկետով: 31.12.20 թ-ի դրությամբ վերոնշյալ ավանդների ընդհանուր գումարը կազմել է 6 149 538 հազ. ՀՀ դրամ

Ժամկետային ավանդներն ըստ հաճախորդների

Ժամկետային ավանդներ	31/12/20	31/12/19
Իրավաբանական անձիք	22,879,525	19,827,089
Ֆիզիկական անձիք	38,728,314	48,315,067
Անհատ ձեռնարկատերեր	-	-

Հաճախորդների և նրանց ընթացիկ ու ժամկետային հաշիվների քանակը՝

Անվանում	31/12/20	31/12/19
Ընթացիկ հաշիվներ	134,015	147,762
Ժամկետային ավանդներ	6,311	9,307
Հաճախորդների քանակ, այդ թվում՝	87,856	93,787
Ֆիզիկական անձիք	85,464	91,106
Իրավաբանական անձիք	2,392	2,681

Ծանոթագրություն 25. «Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր»

Բանկը արժեթղթեր չի թողարկել:

Ծանոթագրություն 26. «Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող պարտավորություններ»

Բանկը չունի Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ակտիվներ:

Ծանոթագրություն 27. «Վճարվելիք գումարներ»

Վճարվելիք գումարներ	31/12/20	31/12/19
Շահաբաժիններ	9,476	9,476
Ավանդների ապահովագրության գծով	28,044	27,283
Այլ	3,650	10,367
Ընդամենը	41,170	47,126

Ծանոթագրություն 28. «Ստորադաս փոխառություն»

Անվանում	31/12/20	31/12/19
Ստորադաս փոխառություն այլ կազմակերպություններից	8,036,997	7,694,091

Ստորադաս փոխառությունը երկարաժամկետ փոխառություն է, որը Բանկի լուծարման դեպքում կլինի ստորադաս Բանկի այլ պարտավորությունների նկատմամբ, ներառյալ ավանդները և այլ պարտքային գործիքները:

Կապակցված անձանց կողմից ստացված փոխառության մարման ժամկետը լրանում է 2026թ:

Ծանոթագրություն 29. «Այլ պարտավորություններ»

Այլ պարտավորություններ	31/12/20	31/12/19
Աշխատակազմին վճարվելիք գումարներ	818,325	601,679
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	38,668	24,250
Վարձակալական պարտավորություն	244,028	397,067
Ընդամենը այլ ֆինանսական պարտավորություններ	1,101,021	1,022,996
Հետաձգված եկամուտ	0	0
Վճարվելիք այլ հարկեր	74,381	293,902
Ակտիվներին վերաբերող շտրիններ	6,312	6,789
Այլ	1,391,896	411,416
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	1,472,589	712,107
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	2,573,610	1,735,103

Ծանոթագրություն 30 «Հետաձգված հարկային պարտավորություն»

Բանկի հիմնական միջոցների վերագնահատումից առաջացել է հետաձգված հարկային պարտավորություն:

	31/12/20	31/12/19
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	60,684	109,847

Ծանոթագրություն 31. «Կանոնադրական կապիտալ»

Բանկի գրանցված և ամբողջությամբ վճարված բաժնետիրական կապիտալը 31.12.20թ.-ի դրությամբ 23 261 150 հազ դրամ է: Բանկի թողարկված և տեղաբաշխված սովորական բաժնետոմսերի քանակը՝ 465 223, անվանական արժեքը՝ 50 հազ. դրամ:

Նշանակալից մասնակցի անունը/անվանումը	Բանկում ունեցած մասնակցության	
	գումարը	Բանկում ունեցած մասնակցության չափը տոկոսային հարաբերությամբ
Հայաստանի Բիզնես Հիմնադրամ	12,030,100	51.72
Արցախի Ներդրումային Հիմնադրամ	10,533,950	45.29
Ոչ նշանակալից մասնակիցներ	697,100	3.00
Ընդամենը	23,261,150	100

Ծանոթագրություն 32. «Սեփական կապիտալի այլ տարրեր»:

Կապիտալի այլ տարրեր	31/12/20	31/12/19
Պահուստներ, այդ թվում՝	5,064,178	3,929,130
Գլխավոր պահուստ	3,142,248	2,142,248
Վերագնահատման պահուստ	1,734,011	1,786,882
Զբաղիչված շահույթ (վնաս)	15,419,520	14,495,076
Ընթացիկ տարվա	1,924,444	5,546,343
Նախորդ տարվա	13,495,076	8,948,733

Ծանոթագրություն 33. Վարկային ռիսկ պարունակող հետաշվեկշռային հոդվածների գծով բանկի պայմանական պարտավորությունները

	31/12/20	31/12/19
Զօգտագործված վարկային գծեր	1,322,682	1,031,535
Տրամադրված երաշխիքներ	896,048	1,610,431
Ընդամենը	2,218,730	2,641,966

Ծանոթագրություն 35. «Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ»

Ներկայացվող հաշվետվությունների առումով բանկի կապակցված կողմեր են համարվում՝

1. բանկի ղեկավարները,
  2. բանկի կապիտալում նշանակալից մասնակցություն ունեցող անձինք,
  3. (1) և (2) կետերում նշված անձանց հետ փոխկապակցված ֆիզիկական և իրավաբանական անձինք:
- Բանկը որևէ խմբի անդամ չէ:

Պահանջներ այլ բանկերի նկատմամբ	31/12/20	31/12/19
Մնացորդը 30 սեպտեմբերի դրությամբ	8,642	11,745
Եռամսյակի ընթացքում ավելացում	2,090	529,852
Եռամսյակի ընթացքում նվազում	-1,184	-529,468
Մնացորդը 31 դեկտեմբերի դրությամբ	9,548	12,129

Պարտավորություններ այլ բանկերի նկատմամբ	31/12/20	31/12/19
Մնացորդը 30 սեպտեմբերի դրությամբ	2,042,561	720
Եռամսյակի ընթացքում ավելացում	241,732	42
Եռամսյակի ընթացքում նվազում	-209,212	-53
Մնացորդը 31 դեկտեմբերի դրությամբ	2,075,081	709

Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող տրված վարկեր և փոխառություններ	31/12/20	31/12/19
Մնացորդը 30 սեպտեմբերի դրությամբ	12,534,863	9,308,876
Եռամսյակի ընթացքում ավելացում	6,572	9,019,123
Եռամսյակի ընթացքում նվազում	-3,513	-9,093,898
Մնացորդը 31 դեկտեմբերի դրությամբ	12,537,922	9,234,100
Տոկոսային եկամուտ	3,268	194,354

Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	31/12/20	31/12/19
Մնացորդը 30 սեպտեմբերի դրությամբ	41,517,665	39,300,484
Եռամսյակի ընթացքում ավելացում	13,247	23,660,771
Եռամսյակի ընթացքում նվազում	-6,689	-23,255,558
Մնացորդը 31 դեկտեմբերի դրությամբ	41,524,223	39,705,697
Տոկոսային ծախս	6,141	577,515

	01/01/20-31/12/20	01/01/19-31/12/19
Բանկի ղեկավարությանը վճարված աշխատավարձ և դրան հավասարեցված վճարներ	554,666.00	478,584.00

Ծանոթագրություն 36. «Ֆինանսական դիսկերի վերաբերյալ նվազագույն բացահայտումներ»

Բանկի գործունեությունը, բնորոշ ֆինանսական դիսկերով պայմանավորված, ենթադրում է դիսկերի որոշակի մակարդակի և համադրությունների վերլուծություն, գնահատում, ընդունում և կառավարում: Ռիսկ կրելը բանկային գործունեության անբաժանելի մասն է, և գործառնական դիսկերը գործունեության անխուսափելի հետևանքն են: Բանկի դիսկերի կառավարման գործընթացը կազմակերպվում է Բանկի առաքելությանը, հիմնական և միջանկյալ մարտահրավերներին համահունչ՝ նպատակ ունենալով ապահովել Բանկի ռազմավարության իրականացման գործընթացի կառավարելիությունը և հուսալիությունը:

Ռիսկերի կառավարման գործընթացն ուղղված է բացահայտելու, գնահատելու և կառավարելու բանկային գործունեությանը բնորոշ ռիսկերը, օժանդակելու Բանկի ղեկավարությանը կայացնել հնարավորինս օպտիմալ որոշումներ, որոնք թույլ են տալիս արդյունավետ կառավարել Բանկի և Բանկի հաճախորդների ակտիվների և պարտավորությունների հետ առնչվող ռիսկերը: Ռիսկերի կառավարման գործընթացը կազմակերպելիս Բանկը ձգտում է առաջնորդվել միջազգային լավագույն փորձով՝ միջավայրի փոփոխությանը զուգընթաց պարբերաբար վերանայելով դիսկերի կառավարման ոլորտը կանոնակարգող ներքին իրավական ակտերը:

Բանկում պատշաճ ռիսկերի կառավարման համակարգի ձևավորման, կենսագործունեության և արդյունավետության համար պատասխանատու են Բանկի Խորհուրդը, Վարչությունն ու Վարչության նախագահը: Բանկի Ռիսկերի կառավարման կենտրոնը, Բանկի Խորհրդի կողմից հաստատված ռիսկերի կառավարման ներքին իրավական ակտերով սահմանված կարգով, իրականացնում է Բանկի գործունեությանը բնորոշ ռիսկերի բացահատում, գնահատում և կառավարում՝ համագործակցելով Բանկի համապատասխան կառուցվածքային միավորների հետ:

Բանկի գործունեությանը բնորոշ հիմնական ռիսկերն են վարկային ռիսկը, շուկայական ռիսկը, իրացվելիության ռիսկը և գործառնական ռիսկը:

36.1 Վարկային ռիսկ

Վարկային դիսկը հավանականություն է, որ գործարքի մյուս կողմը կխախտի Բանկի հետ կնքած պայմանագրի պայմանները, ինչը բացասաբար կազդի Բանկի շահույթի և (կամ) կապիտալի վրա՝ անկախ այն հանգամանքից գործարքներն արտացոլվում են Բանկի հաշվեկշռում, թե հանդես են գալիս որպես արտահաշվեկշռային հոդված: Ընդ որում, վարկային դիսկն առաջանում է ցանկացած ժամանակ, երբ միջոցները տրամադրվում են, ներդրվում են կամ այլ կերպ հասանելի են դառնում փոխառուին (գործընկերոջը) և (կամ) պահանջի իրավունք է առաջանում Բանկի համար և (կամ) Բանկը ստանձնում է միջոցների տրամադրման պարտավորություն: Վարկային դիսկը Բանկը տարանջատում է երկու խմբի՝ վարկառուի դիսկ, պորտֆելային դիսկ:

Վարկառուի դիսկը ծագում է այն ժամանակ, երբ պարտապանն ի վիճակի չի լինում կատարել իր պայմանագրային պարտավորությունները: Նշված դիսկի կառավարման համար Բանկի խորհրդի կողմից ընդունվել են ընթացակարգեր, որոնք սահմանում են վարկառուի վարկունակության գնահատման համապատասխան չափանիշներ, գրավի գնահատման չափանիշներ, վարկերի/վարկային գործիքների շարունակական վերահսկման և մոնիթորինգի մեխանիզմներ: Բանկը շարունակաբար վերահսկում է առանձին վարկերի վիճակը և կանոնավոր կերպով վերագնահատում է իր հաճախորդների վճարունակությունը:

Պորտֆելային դիսկը ծագում է Բանկի վարկային պորտֆելում առկա տնտեսության տարբեր ճյուղերում տեղաբաշխված վարկային ներդրումների չմարման հետևանքով: Պորտֆելային դիսկն առաջանում է, եթե Բանկի վարկային պորտֆելը հիմնականում կենտրոնացված է տնտեսության որևէ ճյուղում և առկա է տնտեսության տվյալ ճյուղի տնտեսական իրավիճակի վատթարացում:

Բանկի ողջ վարկային պորտֆելը գնահատվում է Ռիսկերի կառավարման կենտրոնի կողմից՝ վարկերի կենտրոնացման և շուկայական դիսկերի տեսանկյունից՝ համաձայն Բանկում գործող ներքին սահմանաչափերի: Բանկի Ռիսկերի կառավարման կենտրոնը ներքին իրավական ակտերով սահմանված պահանջներին համապատասխան ամսական և եռամսյակային պարբերականությամբ Բանկի ղեկավար մարմիններին է ներկայացնում վարկային դիսկի վերաբերյալ հաշվետվություններ:

Աշխարհագրական կենտրոնացումներ

Բանկի ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների աշխարհագրական կենտրոնացումների վերլուծությունը ունի հետևյալ տեսքը.

Հաշվետու ժամանակաշրջան

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ	ԱՊՀ երկրներ	ՏՀԶԿ* երկրներ	Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	Ընդամենը
Ակտիվներ					
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	12,483,129				12,483,129
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. Նկատմամբ	4,268,580	144,815	177,032	107	4,590,534
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքներ	-	0	0	0	-
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող տրված վարկեր և	116,524,558	0	17,749	1	116,542,308
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող	4,734,746	0	0	0	4,734,746
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր	42,313,456	0	0	0	42,313,456
Այլ ակտիվներ	9,958,095	0	0	0	9,958,095
Ընդամենը ակտիվներ	190,282,564	144,815	194,781	108	190,622,268
Վարկային դիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածներ	2,215,643	-	3,087	-	2,218,730
Պարտավորություններ					
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. Նկատմամբ	34,297,601	1,859	0	-	34,299,460
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	84,056,783	232,680	4,712,726	13,017,870	102,020,059
Ստորադաս փոխառություն	852,089	-	7,180,720	4,188	8,036,997
Այլ պարտավորություններ	2,707,466	-	-	1,361	2,708,827
Ընդամենը պարտավորություններ	121,913,939	234,539	11,893,446	13,023,419	147,065,343
Զուտ դիրք	68,368,625	(89,724)	(11,698,665)	(13,023,311)	43,556,925

Նախորդ ժամանակաշրջան

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ	ԱՊՀ երկրներ	ՏՀԶԿ* երկրներ	Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	Ընդամենը
Ակտիվներ					
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	17,389,530				17,389,530
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. Նկատմամբ	10,400,667	129,632	367,818	754	10,898,871
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքներ	-			0	-
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող տրված վարկեր և	101,258,690		43,693	442	101,302,825
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող	4,280,452			0	4,280,452
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր	37,805,863			0	37,805,863
Այլ ակտիվներ	9,886,878	0	0	3	9,886,881
Ընդամենը ակտիվներ	181,022,080	129,632	411,511	1,199	181,564,422
Վարկային դիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածներ	2,639,339	-	2,627	-	2,641,966
Պարտավորություններ					
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. Նկատմամբ	28,807,778	1	0	-	28,807,779
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	85,375,734	296,919	14,749,576	999,628	101,421,860
Ստորադաս փոխառություն	852,105	-	6,841,986	-	7,694,091
Այլ պարտավորություններ	1,954,057		1,279	-	1,955,336
Ընդամենը պարտավորություններ	116,989,674	296,920	21,592,844	999,628	139,879,066
Զուտ դիրք	64,032,406	(167,288)	(21,181,333)	(998,429)	41,685,356

ՏՀԶԿ* Տնտեսական համագործակցության և զարգացման կազմակերպություն:

Հաշվետու ժամանակաշրջան

Վարկեր, այդ թվում՝	Աշխատող վարկեր		Չաշխատող վարկեր				Ընդամենը	Քանակ
	Փուլ 1	Քանակ	Փուլ 2	Քանակ	Փուլ 3	Քանակ		
Առևտուր	1,383,481	84	275,746	4	28,218	6	1,687,445	94
Արդյունաբերություն	9,146,646	49	18,037,131	29	38,568	4	27,222,345	82
Գյուղատնտեսություն	1,499,739	200	276,389	3	28,003	8	1,804,131	211
Սպասարկում	5,268,895	55	9,333	1	12,218	4	5,290,446	60
Շինարարություն	4,405,128	30	92,794	1	-	-	4,497,922	31
Հիփոթեք	8,798,833	1,232	20,414	8	388,939	58	9,208,186	1,298
Սպառողական վարկեր, այդ թվում՝	5,068,817	15,046	26,186	59	294,509	1,095	5,389,512	16,200
Անշարժ գույքի գրավով	361,169	101	11,487	2	24,284	8	396,940	111
Ոսկու գրավով	2,216,018	5,391	5,371	9	64,561	164	2,285,950	5,564
Քարտային վարկեր	4,405,836	10,561	14,895	44	180,952	427	4,601,683	11,032
Այլ ճյուղեր	62,647,722	67	507,669	1	75,190	1	63,230,581	69
Ընդամենը	102,625,097	27,324	19,260,557	150	1,046,597	1,603	122,932,251	29,077

Նախորդ ժամանակաշրջան

Վարկեր, այդ թվում՝	Աշխատող վարկեր		Չաշխատող վարկեր				Ընդամենը	Քանակ
	Դաս 1	Քանակ	Դաս 2	Քանակ	Դաս 3	Քանակ		
Առևտուր	1,392,190	89	-	-	27,191	3	1,419,381	92
Արդյունաբերություն	17,612,632	62	-	-	249,446	1	17,862,078	63
Գյուղատնտեսություն	1,437,623	149	-	-	16,269	2	1,453,892	151
Սպասարկում	4,578,269	45	-	-	4,163	2	4,582,432	47
Շինարարություն	1,597,482	23	-	-	-	-	1,597,482	23
Հիփոթեք	8,704,818	1,330	29,574	10	91,681	16	8,826,073	1,356
Սպառողական վարկեր, այդ թվում՝	5,425,828	15,770	25,554	146	126,268	558	5,577,650	16,474
Անշարժ գույքի գրավով	426,205	111	-	-	22,441	6	448,646	117
Ոսկու գրավով	2,172,990	6,009	5,198	23	15,667	58	2,193,855	6,090
Քարտային վարկեր	4,669,210	10,643	17,862	79	143,891	404	4,830,963	11,126
Այլ ճյուղեր	56,293,171	69	-	-	129,972	1	56,423,143	70
Ընդամենը	101,711,223	28,180	72,990	235	788,881	987	102,573,094	29,402

36.2 Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկի վերլուծություն

Շուկայական ռիսկը հավանականություն է, որ շուկայական գների (տոկոսադրույքներ, արտադրության փոխարժեքներ, բաժնային գործիքների գներ և այլն) տատանումը բացասական ազդեցություն կունենա Բանկի կապիտալի և/կամ շահույթի վրա:

Տոկոսադրույքի ռիսկը հավանականություն է, որ շուկայական տոկոսադրույքների անցանկալի տեղաշարժերը բացասական ազդեցություն կունենան Բանկի կապիտալի և/կամ շահույթի վրա: Բանկում տոկոսադրույքների փոփոխության ռիսկի չափումը կատարվում է ակտիվների և պարտավորությունների վերադարձելիության ժամկետի ճեղքվածքի հաշվարկման (GAP-վերլուծություն) և դյուրացիայի մոդելի միջոցով:

Արտադրության ռիսկը հավանականություն է, որ արժույթի փոխարժեքի տատանումները բացասական ազդեցություն կունենան Բանկի կապիտալի և/կամ շահույթի վրա: Վերաբերում է ինչպես առևտրային, այնպես էլ վարկային գործառնություններին: Բանկի արտադրության ռիսկի զգալի նպաստակա արտադրության և արտադրության արժույթի ռիսկի չափումը կատարվում է ակտիվների և պարտավորությունների վերադարձելիության ժամկետի ճեղքվածքի հաշվարկման (GAP-վերլուծություն) և VAR մոդելի միջոցով:

Արտադրության ռիսկ

Բանկի կողմից ներկայացվում է բանկի արտադրության ռիսկի վերլուծությունն ըստ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների

Հաշվետու ժամանակաշրջան

Ակտիվներ	ՀՀ դրամ	I խմբի արտադրություն*	II խմբի արտադրություն**	Ընդամենը
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	9,387,103	2,860,241	235,785	12,483,129
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. Նկատմամբ	4,267,164	250,596	72,774	4,590,534
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքներ	-	-	-	-
Հանձնարարությունների տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող տրված վարկեր և	65,197,761	51,344,548	-	116,542,309
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆին.	4,166,082	568,664	-	4,734,746
ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	40,445,655	1,867,801	-	42,313,456
Այլ	8,420,233	1,537,866	-	9,958,099

Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ, այդ թվում՝	4,176,951	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
վարկեր		-											
ավանդներ		-											
հետզնման պայմանագրեր	4,176,951	-											
Հաճախորդներին ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ, այդ թվում՝	2,372,213	4,269,874	6,758,680	5,239,810	10,021,361	3,987,420	13,159,776	8,874,320	28,364,714	19,520,633	9,583,377	4,948,149	
վարկեր	2,236,597	4,269,874	6,658,200	5,239,810	9,856,321	3,987,420	12,895,400	8,874,320	27,840,620	19,520,633	9,379,863	4,948,149	
ավանդներ													
ֆակտորինգ	125,360	-	87,230	-	145,820	-	226,111	-	312,514	-			
լիզինգ	10,256	-	13,250	-	19,220	-	38,265	-	211,580	-	203,514	-	
հետզնման պայմանագրեր													
արժույթային սվոպ													
այլ													
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող և Իրական արժեքով՝այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի	-	-	-	-	979,720	-	-	-	247,497	568,664	3,004,486	-	
երկարաժամկետ պարտք. Գործիքներ									247,497	568,664	3,004,486		
կարճաժամկետ պարտք. Գործիքներ					979,720								
ավանդային հավաստագրեր													
կապիտալի գոծիքներ													
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող արժեթղթեր			1,698,651		1,794,355		9,128,295	1,831,220	17,199,838		10,674,046	-	
Տեղաբաշխված այլ միջոցներ													
Ընդամենը	6,549,164	4,269,874	8,457,331	5,239,810	12,795,436	3,987,420	22,288,071	10,705,540	45,812,049	20,089,297	23,261,909	4,948,149	
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ.-ների նկատմամբ, այդ թվում՝	8,574,681	4,910,356	1,153,906	5,733,791	367,513	4,574,869	690,811	4,842,999	738,457	-	564,174	-	
վարկեր	27,259	2,665,921	53,906	5,092,681	147,513	4,574,869	150,811	4,842,999	738,457	-	564,174	-	
ավանդներ	44,799		1,100,000		220,000		540,000		-		-		
ֆատկորինգ													
լիզինգ													
հետզնման պայմանագրեր	8,502,623	2,244,435		641,110									
արժույթային սվոպ													
այլ													
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ, այդ թվում՝	2,795,037	715,362	5,151,582	1,071,597	5,477,467	972,697	10,997,838	9,335,935	11,751,961	8,300,638	4,987,111	425,089	
ավանդներ	2,780,885	715,362	5,125,137	1,071,597	5,438,853	972,697	10,905,518	9,335,935	11,679,464	8,300,638	4,987,111	425,089	
հետզնման պայմանագրեր													
արժույթային սվոպ													
Այլ	14,152		26,445		38,614		92,320		72,497		-		
Ստորադաս փոխառություն	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3,854,830	4,182,166	
Ներգրված այլ միջոցներ													
Ընդամենը	11,369,718	5,625,718	6,305,488	6,805,388	5,844,980	5,547,566	11,688,649	14,178,934	12,490,418	8,300,638	9,406,115	4,607,255	
Զուտ դիրք	(4,820,554)	(1,355,844)	2,151,843	(1,565,578)	6,950,456	(1,560,146)	10,599,422	(3,473,394)	33,321,631	11,788,659	13,855,794	340,894	

Բանկի կողմից ներկայացվում է հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ տոկոսաբեր/տոկոսակիր ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների համար գործող միջին տոկոսադրույքները.

Հոդվածի անվանումը	Հաշվետու ժամանակաշրջանի տոկոսադրույքներ		Նախորդ ֆինանսական տարվա վերջի տոկոսադրույքներ	
	<< դրամ	Արտարժույթ	<< դրամ	Արտարժույթ
	%	%	%	%
Ակտիվներ				
Մնացորդներ << ԿԲ-ում			4.00	
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին.կազմ. նկատմամբ, այդ թվում՝	6.50		6.10	
միջբանկային վարկեր				
միջբանկային ռեպո	6.50		6.06	
միջբանկային տոկոսային սվոպ				
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող տրված վարկեր և փոխառություններ	14.03	11.20	14.28	10.65
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող և Իրական արժեքով՝այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող արժեթղթեր	10.22	9.50	11.11	9.50
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող արժեթղթեր	8.59	7.50	8.79	7.50
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. Նկատմամբ	7.90	2.94	10.56	3.05

I խմբի արտարժույթով	65,402	369,967	-	816,036	-	7,401,250	18,726	-	4,345,205	13,535,539	323,561	79,626	1,830,330	
II խմբի արտարժույթով	-	-	-	241,259	-	7,566	-	-	-	-	-	-	248,825	
փոփոխվող տոկոսադրույքների համար	-	-	-	17,181,841	-	134,127	-	3,553,400	-	3,619,838	-	4,306,450	-	12,511,839
Ֆինգված տոկոսադրույքների համար	-	-	-	-	-	560	-	314	-	927	-	21,219	-	26,109
Կուտակային իրացվելության ճեղքվածք	108,577	1,290,915	-	214,235	-	28,900,055	17,453,767	-	25,655,115	65,850,167	16,076,138	-	41,685,356	

* “Խոշոր պարտավորություններ” տողում լրացվում են բոլոր այն պարտատերերի նկատմամբ բանկի պարտավորությունների (ներառյալ՝ տոկոսագումարները) գումարները, որոնք անհատական պահանջների հանրագումարները բանկի նկատմամբ գերազանցում են բանկի ընդհանուր պարտավորությունների 5% սահմանաչափը՝ առանց հաշվի առնելու փոխկապակցվածությունը:

** “Պայմանագրային պահանջներ” տողում լրացվում են դեռևս չհաշվեզրված (հաշվեկշռում կամ հետհաշվեկշռում չարտացոլված), սակայն պայմանագրով նախատեսված ստացվելիք բոլոր գումարները (այդ թվում՝ տոկոսագումարները)՝ ըստ պայմանագրով նախատեսված մարման ժամկետների:

*** “Պայմանագրային պարտավորություններ” տողում լրացվում են դեռևս չհաշվեզրված, սակայն պայմանագրով նախատեսված վճարվելիք բոլոր գումարները (այդ թվում՝ տոկոսագումարները)՝ ըստ պայմանագրով նախատեսված մարման ժամկետների:

36.4. Գործառնական ռիսկ

Բանկում գործառնական ռիսկերի կառավարման համակարգը ռիսկերի կառավարման համակարգի մաս է, որը հիմնված է գործառնական ռիսկերի գնահատման վրա և ստեղծված է ներքին հսկողության մեխանիզմների ստեղծման, ներդրման, գործարկման, մոնիթորինգի, վերանայման, պահպանման և քարելավման նպատակով: Գործառնական ռիսկերի գնահատումը Բանկում կատարվում է Ռիսկերի կառավարման կենտրոնի կողմից՝ ստացված տեղեկատվության վերլուծության հիման վրա: Ամբողջական գնահատում անցկացնելու համար գործընթացին ներգրավվում են նաև Բանկի այլ աշխատողներ և ստորաբաժանումներ:

Ծանոթագրություն 37. «Կապիտալ և կապիտալի համարժեքություն»

Բանկը կառավարում է իր կապիտալի կառուցվածքը և կատարում ճշգրտումներ տնտեսական պայմանների փոփոխությունների ու իր գործունեության ռիսկային բնույթին համապատասխան: Կապիտալը պահպանելու կամ դրա մեջ ճշգրտումներ մտցնելու համար Բանկը կարող է ճշգրտել բաժնետերերին վճարվելիք շահաբաժինների գումարը, վերադարձնել կապիտալը բաժնետերերին կամ թողարկել արժեթղթեր: Նախորդ տարիների համեմատ նպատակներում, քաղաքականությունում և գործընթացներում փոփոխություններ չեն եղել: Բանկի կապիտալի չափի պահանջները սահմանվում և վերահսկվում են ՀՀ ԿԲ-ի կողմից: Բանկը որպես կապիտալ ճանաչում է ՀՀ օրենսդրությամբ բանկերի կապիտալի համար սահմանված հոդվածները: ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված կապիտալի ներկայիս պահանջների համաձայն, որոնք հիմնված են Բազելյան համաձայնագրի սկզբունքների վրա, բանկերը պետք է ապահովեն ,որպեսի կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների հարաբերակցության ցուցանիշը բարձր լինի սահմանած նվազագույն մակարդակից: Նվազագույն մակարդակը կազմում է 12%: 2020թ դեկտեմբերի 31-ի և 2019թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի կապիտալի համարժեքության ցուցանիշը համապատասխանում է սահմանված մակարդակին: **Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ՀՀ ԿԲ-ի պահանջների համաձայն**

հաշվարկված կապիտալի կառուցվածքի վերլուծությունը 2020թ դեկտեմբերի 31-ի և 2019թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	հազ.դրամ	
	2020թ դեկտեմբեր	2019թ դեկտեմբեր
Հիմնական կապիտալ		
Բաժնետիրական կապիտալ	23,261,150	23,261,150
Գլխավոր պահուստ	3,142,248	2,142,248
Չբաշխված շահույթ	19,951,138	14,598,816
Նվազեցումներ	2,658,583	2,829,132
Ընդամենը հիմնական կապիտալ	43,695,953	37,173,082
Լրացուցիչ կապիտալ		
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող	229,308	259,196
Հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստ	1,541,377	1,541,377
Ստորադաս փոխառություն	8,002,766	7,687,600
9,773,452	9,488,173	
Ընդամենը լրացուցիչ կապիտալ	53,469,404	46,661,255
Ընդամենը կապիտալ		
Ընդամենը ռիսկով կշռված ակտիվներ	86,776,387	66,390,327
Ընդամենը կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների տոկոսային հարաբերակցություն		
	61.62%	70.28%

Եռամսյակի միջին ակտիվներ և կապիտալ

Անվանում	2020թ. 4-րդ եռ.
Միջին ակտիվներ	194,533,967
Միջին կապիտալ	47,613,622

Ծանոթագրություն 38. «Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեք»

Բանկը ֆինանսական ակտիվները և պարտավորություններն իր հաշվեկշռում ճանաչում է այն և միայն այն դեպքում, երբ նա դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ: Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների սովորական բնույթ կրող առք ու վաճառքների դեպքում դրանք ձևակերպվում են գործարքի օրվա ամսաթվով: Սովորական բնույթ կրող ձեռք բերումների դեպքում, երբ ֆինանսական գործիքը հետագայում պետք է չափվի իրական արժեքով, պայմանագրի օրվա և գործարքի օրվա միջև ընկած ժամանակամիջոցում այն հաշվառվում է նույն սմբունքով, ինչ որ ձեռք բերված գործիքների դեպքում:

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները սկզբնական ճանաչման ժամանակ չափվում են սկզբնական արժեքով, գումարած գործարքի հետ կապված ցանկացած ծախսումները, բացի ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքների:

Սկզբնական ճանաչումից հետո բոլոր ֆինանսական պարտավորությունները, բացի ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքների (ներառված նաև Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող գործիքները), հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունվետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքները հաշվառվում են իրական ամփռում:

Բանկի կողմից ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են հետևյալ կատեգորիաների. ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ, ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ, վարկեր և դեբիտորական պարտքեր, Իրական արժեքով՝այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ: Ներդրումների նման դասակարգումը կատարվում է դրանց ձեռքբերման պահին՝ Բանկի ղեկավարության կողմից սահմանված գնահատումների հիման վրա հաշվի առնելով ձեռքբերման նպատակները: Ակտիվների հետագա վերադասակարգումը կատարվում է անհրաժեշտության և հնարավորության դեպքում՝ յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա ավարտից հետո:

Մեծ խնամքը Կոնստանտին Բրուկոսկոյի կողմից

Ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ

Այս կատեգորիայում հաշվառվում են առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները: Ֆինանսական ակտիվը հաշվառվում է այս կատեգորիայում, եթե այն ձեռք է բերվում կարճ ժամկետում վաճառքի նպատակով կամ եթե այդպես է որոշվում ղեկավարության կողմից նշված ակտիվի ձեռք բերման պահին:

Ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները դասակարգվում են որպես ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող, երբ.

-Այդպես վարվելը զգալիորեն կնվազեցնի չափման անհամապատասխանությունները, որոնք կառաջանային, եթե կապված ածանցյալ գործիքները համարվեին առևտրական նպատակներով պահվող, իսկ հիմք հանդիսացող ֆինանսական գործիքները հաշվառվեին ամորտիզացված գումարով, ինչպես վարկերը կամ հաճախորդներին և բանկերին տրվող կանխավճարները, կամ պարտքային արժեթղթերի տեսքով թողարկված արժեթղթերը:

Մեծ խնամքը Կոնստանտին Բրուկոսկոյի կողմից

-Որոշ ներդրումներ, ինչպես օրինակ կապիտալի գործիքներում կատարված ներդրումները, որոնք փաստաթղթավորված ռիսկերի կառավարման կամ ներդրումային քաղաքականության համաձայն հաշվառվում են իրական արժեքով և կառավարչական անձնակազմին հաղորդվում են այդ արժեքով, համարվում են ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող, և

Ֆինանսական գործիքները, ինչպես պարտքային արժեթղթերը, որոնք պարունակում են մեկ կամ ավելի բաղադրիչ ածանցյալ գործիքներ, որոնք էականորեն ազդում են դրամական հոսքերի վրա, համարվում են ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող:

Մեծ խնամքը Կոնստանտին Բրուկոսկոյի կողմից

Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր

Ֆիքսված մարման ժամկետով արժեթղթերը դասակարգվում են որպես մինչև մարման ժամկետը պահվող, երբ Բանկը հաստատապես մտադրված է և հնարավորություն ունի պահել այդ ներդրումները մինչև դրանց մարման ժամկետի լրանալը: Եթե Բանկի կողմից

իրականացվում է մարման ժամկետին ոչ մոտ ակտիվների էական գումարի վաճառք, ապա ամբողջ դասը վերադասակարգվում է որպես Իրական արժեքով՝այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող: ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ

ֆինանսական ակտիվները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը՝ հանած դրանց գծով արժեգրկումից պահուստները:

Մեծ խնամքը Կոնստանտին Բրուկոսկոյի կողմից

Վարկեր և դեբիտորական պարտքեր

Վարկերը և դեբիտորական պարտքերը ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք ստեղծվում են Բանկի կողմից ուղղակիորեն պարտապանին դրամ տրամադրելու միջոցով՝ առանց պարտքը վաճառելու մտադրության:

Ֆիքսված ժամկետներով տրամադրված վարկերը սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքից ծախսումները: Երբ տրամադրված գումարների իրական արժեքը տարբերվում է վարկի իրական արժեքից, օրինակ երբ վարկը տրամադրվում է շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով, տրամադրված գումարի և վարկի իրական արժեքների տարբերությունը վարկի սկզբնական ճանաչման ժամանակ ձևակերպվում է որպես ծախս շուկայականից ցածր դրույքներով ակտիվների տեղաբաշխումից՝ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Այնուհետև վարկերն ու փոխառվությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ֆիքսված մարման ժամկետ չունեցող վարկերն ու փոխառվությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ ելնելով մարման նկադրվող ժամկետներից: Հաճախորդներին տրված վարկերի ու փոխառվությունների գումարները նվազեցվում են դրանց գծով արժեգրկումից պահուստների գումարներով:

Մեծ խնամքը Կոնստանտին Բրուկոսկոյի կողմից

Մեծ խնամքը Կոնստանտին Բրուկոսկոյի կողմից

Իրական արժեքով՝այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ներդրումներ

Իրական արժեքով՝այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումները պարտքային, ինչպես նաև կապիտալի գործիքներում կատարված այն ներդրումներն են, որոնք Բանկը մտադիր է պահել անորոշ ժամկետով, և որոնք կարող են վաճառվել իրացվելիության կարիքների բավարարման համար, ինչպես նաև տոկոսադրույքներում, փոխարժեքներում կամ բաժնետոմսերի գներում փոփոխությունների դեպքում: Իրական արժեքով՝այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվները նախնական ճանաչումից հետո հաշվառվում են իրական արժեքով: Իրական արժեքով՝այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի փոփոխություններից առաջացած շահույթն ու վնասը վերագրվում է սեփական կապիտալին մինչև ֆինանսական ակտիվի օտարումը կամ արժեգրկումը, որի դեպքում կապիտալում ճանաչված շահույթը կամ վնասը վերաձևակերպվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Ամեն դեպքում, տոկոսները հաշվարկվում են արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով՝ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Իրական արժեքով՝այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող կապիտալի գործիքների գծով շահաբաժինները ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում գրանցվում են այն ժամանակ, երբ Բանկը իրավունք է ձեռք բերում ստանալու այդ շահաբաժինները:

Ակտիվ ֆինանսական շուկաներում գործող Ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքը հաշվետու ամսաթվին բորսային փակման պահին այդ ակտիվի գծով գնանշվող գինն է: Եթե գնանշված շուկայական գինը առկա չէ, ապա գործիքի իրական արժեքը որոշվում է գնային մոդելների կամ զեղչված դրամական հոսքերի տեխնիկայի միջոցով: Հակառակ դեպքում ներդրումները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ հանած արժեգրկումից պահուստների գումարները:

Մեծ խնամքը Կոնստանտին Բրուկոսկոյի կողմից

Ծանոթագրություն 39.«Կանխատեսվող ապագա գործարքների հեջավորում»

Մեծ խնամքը Կոնստանտին Բրուկոսկոյի կողմից

Բանկը հեջավորում չի իրականացնում :

Մեծ խնամքը Կոնստանտին Բրուկոսկոյի կողմից

Ծանոթագրություն 40. «Ապաճանաչում»

Մեծ խնամքը Կոնստանտին Բրուկոսկոյի կողմից

Ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվը (կամ ֆինանսական ակտիվի մի մասը, կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի մի մասը) ապաճանաչվում է, երբ.

-վերանում է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը,

-Բանկը փոխանցում է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը, կամ պահպանում է այդ իրավունքը, բայց պարտավորվում է ստացված գումարներն ամոռջությամբ և ժամանակին փոխանցել երրորդ կողմին՝ փոխանցման համաձայնագրի համաձայն,

և Բանկը կամ (ա) փոխանցում է ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, կամ (բ) չի փոխանցում, և չի պահպանում ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, այլ փոխանցում է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Ֆինանսական պարտավորությունն ապաճանաչվում է, երբ այն մարվում է, չեղյալ է համարվում կամ լրացել է դրա ուժի մեջ մնալու ժամկետը:

Փոխառուի փոխատուի միջև պարտքային գործիքների փոխանակումը, որոնց պայմաններն էականորեն տարբերվում են միմյանցից, կամ կատարվում է գործող պարտքային գործիքի պայմանների էական փոփոխություն, իրենից ներկայացնում է հին պարտքի մարում, որը պետք է հանգեցնի այդ պարքի ապաճանաչմանը և նոր պարտքային գործիքի ճանաչմանը, իսկ տարբերությունը համապատասխան հաշվեկշռային հաշվի հետ ձևակերպվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Ծանոթագրություն 41. «Գրավադրված ակտիվներ»

Բանկը չունի գրավադրված ակտիվներ:

Ծանոթագրություն 42. «Ընդունված գրավ»

Ընդունված գրավ	31/12/20	31/12/19
Այլ արժեթղթեր	19,112,442	15,420,527
Թանկարժեք գարդեր և թանկարժեք քարեր	2,657,372	2,662,540
Անշարժ գույք	67,434,313	64,477,408
Շարժական գույք	5,426,977	4,264,613
Այլ հիմնական միջոցներ	17,334,471	16,037,371
Պատրաստի արտադրանք և ապրանքներ	4,527,106	4,046,870
Դրամական միջոցներ	5,349,707	5,138,457
Վարկային երաշխավորություններ	230,898,059	212,849,623
Այլ երաշխավորություններ	-	-
Այլ գրավ	2,053,046	1,449,746

Ծանոթագրություն 43. «Պարտավորությունների չկատարում/խախտում»

Բանկը չունի չկատարված/խախտված պայմանագրային պարտավորություններ: